

MSME PULSE

ফেব্রুয়ারী 2021

ইচিএলজিএছকে ধৰি চৰকাৰৰ বৃহৎ নীতি উদ্দীপনাৰ বাবে এমএছএমই খণ্ডলৈ ঋণ বৃদ্ধিত তীৱ্ৰ উত্থান হৈছে আৰু ছেপ্তেম্বৰ'20 ত 5.7% YOY বৃদ্ধি পঞ্জীয়ন কৰা হৈছে। মহামাৰীৰ সময়ত এমএছএমইক সমৰ্থন কৰাত ৰাজহুৱা খণ্ডৰ বেংকবোৰ সন্মুখৰ যোদ্ধা হৈ আছে আৰু অৰ্থনৈতিক কাৰ্যকলাপ পুনৰুত্থান হোৱাৰ লগে লগে ব্যক্তিগত বেংক আৰু এনবিএফচিবোৰৰো ঋণৰ চাহিদা বৃদ্ধি পাইছে। আমি বিকাশৰ পথত আগবাঢ়ি যোৱাৰ লগে লগে, আমি বিপদাশংকা সৃষ্টিকাৰী চিহ্নবোৰ, বিশেষকৈ মাইক্ৰ' খণ্ডত সাৱধানে নিৰীক্ষণ কৰিব লাগিব য'ত তুলনামূলকভাৱে উচ্চ চিএমআৰ অৱনমিত হৈছে।

শ্ৰীযুত ভি সত্য ভেঙ্কট ৰাও

ডিএমডি
এছআইডি
বিআই

মহামাৰীৰ পূৰ্বৰ স্থিতিত থকা এমএছএমই ঋণ বৃদ্ধিৰ যি পুনৰুত্থান হৈছে, সেইয়া আমাৰ বজাৰৰ অৰ্থনৈতিক পুনৰুদ্ধাৰৰ এক অতি প্ৰতিশ্ৰুতিপূৰ্ণ ইংগিত। ৰাজহুৱা খণ্ডৰ বেংক (পিএছবি) হৈছে এই পুনৰুত্থানৰ অগ্ৰণী চালক কিয়নো তেওঁলোকে ইচিএলজিএছ নিৰ্দেশনা দ্ৰুততাৰে পালন কৰিবলৈ আৰু এমএছএমইসমূহক নিপুণভাৱে ঋণ ৰূপায়ণ কৰিবলৈ ডাটা বিশ্লেষণ আৰু ক্ৰেডিট তথ্য সমাধান পৰিচালিত কৰিছে। সন্মানীয় বিত্ত মন্ত্ৰীৰ শেহতীয়া বাজেট ঘোষণাই যোৱা বছৰত এমএছএমই খণ্ডত অৱদান দুগুণ কৰিছে, যিয়ে খণ্ডটোক বহুপ্ৰয়োজনীয় বিত্তীয় সমৰ্থন প্ৰদান কৰিব। ট্ৰেন্সইউনিয়ন চিবিএল এ খণ্ডটোৰ বহনক্ষম বিকাশ সমৰ্থন কৰিবলৈ চৰকাৰ, নিয়ন্ত্ৰক, ঋণদাতা আৰু অন্তিম মাইলএমএছএমইকে ধৰি সকলো পৰিৱেশতন্ত্ৰ খেলুৱৈৰ সৈতে কাম কৰিবলৈ প্ৰতিশ্ৰুতিবদ্ধ।

ৰাজেশ কুমাৰ

এমডি এণ্ড চিইঅ'
ট্ৰেন্সইউনিয়ন চিবিএল লিমিটেড

বিল্লেষণাত্মক পৰিচয়সমূহ

ট্ৰেন্সইউনিয়ন চিৰিল

বিপুল মহাজন

vipul.maha@transunion.com

চালনি সিনহা

saloni.sinha@transunion.com

চিডবি

ৰংগদাস প্ৰভাবতী

erdav@sidbi.in

ৰমেশ কুমাৰ

rameshk@sidbi.in

কার্যবাহী সংক্ষিপ্ত সাৰ	01
এমএছএমই ঋণৰ ক্রেডিট বৃদ্ধি	03
ক্রেডিট প্রদৰ্শন আৰু স্বাস্থ্য পৰীক্ষা	08
ঋণদাতা চালিত বণনীতিত স্থানান্তৰ	14
উপসংহাৰ	20

কাৰ্যবাহী সংক্ষিপ্ত সাৰ

বাণিজ্যিক ক্রেডিট অনুসন্ধান ঘূৰি আহিছে আৰু কোভিড-19 ৰ পূৰ্বৰ স্তৰ বাহাল ৰাখিছে, যিয়ে ক্রেডিট চাহিদাত পুনৰুত্থান ঘটাব
ইঙ্গিত দিয়ে: এপ্রিল'20 ৰ বাণিজ্যিক ক্রেডিট অনুসন্ধানত বছৰে বছৰে হোৱা ৰাইঅ'ৰাই বৃদ্ধি 60% হ্রাস পাইছে। অৱশ্যে জৰুৰীকালীন ক্রেডিট লাইন গেৰাণ্টি আঁচনি (ইচিএলজিএছ)ত চৰকাৰৰ আত্মনির্ভৰ ভাৰত পদক্ষেপৰ সৈতে, বাণিজ্যিক ক্রেডিট অনুসন্ধান জুন'20 ত 58% YOY লৈ বৃদ্ধি পাইছে আৰু এতিয়া ডিচেম্বৰ 20 ৰ বাবে প্ৰায় 13% YOY বৃদ্ধিত স্থিৰ হৈ আছে, যি টো কোভিড-19 পূৰ্বৰ স্তৰৰ বৃদ্ধিৰ হাৰৰ দৰে একে।

ইচিএলজিএছ য়ে এমএছএমই ক্রেডিট যোগান বৃদ্ধি কৰিছে, অৱশ্যে বেছিভাগ উৎপত্তি (বেঙ্কলৈ বিদ্যমান) ইটিবি খণ্ডৰ দিশত আছে: ইচিএলজিএছৰ প্ৰকৃতি দেখি, বিদ্যমান-ৰ পৰা-বেঙ্ক এমএছএমইৰ প্ৰতি ঋণ স্থৰাশ্ৰিত হৈছে, যাৰ ফলত ইটিবি খণ্ডত ঋণৰ গভীৰ প্ৰৱেশ হৈছে। ছেপ্টেম্বৰ 20 ত, 30% এমএছএমই যি মাৰ্চ'20 লৈ কে বিদ্যমান লাইভ ঋণ আছিল, 2019 চনৰ একে সময়সূচীৰ 7% ৰ তুলনাত আন এটা ঋণৰ পথ লাভ কৰিছে।

মেট্ৰ' চহৰতকৈ -মেট্ৰ' স্থানৰ বাবে এমএছএমই ঋণ উৎপত্তিৰ পুনৰোত্থান অধিক: মেট্ৰ' চহৰতকৈ অ-মেট্ৰ' স্থানবোৰ কম কঠোৰ আৰু চুটি লকডাউনৰ সন্মুখীন হৈছিল। এইটো অ-মেট্ৰ' স্থানৰ এমএছএমই ঋণ উৎপত্তিত প্ৰতিফলিত হয় যিয়ে জুন'20-ত 157% আৰু ছেপ্টেম্বৰ'20-ত 20% ৰাইঅ'ৰাই বৃদ্ধি প্ৰদৰ্শন কৰে। ইয়াৰ তুলনাত মেট্ৰ'ৰ অৱস্থানবোৰে জুন'20-ত 76% আৰু ছেপ্টেম্বৰ'20-ত 12% হাৰত উৎপত্তিত কম YOY বৃদ্ধি প্ৰদৰ্শন কৰিছিল।

ৰাজহুৱা খণ্ডৰ বেংকসমূহ (পিএছবি) এমএছএমই ঋণত নেতা হিচাপে উদ্ভৱ হৈছে, তাৰ পিছতে আছে ব্যক্তিগত বেংকসমূহ: পিএছবি বোৰে ঋণ সৃষ্টিত YOY বৃদ্ধি কৰিছে, যি ছেপ্টেম্বৰ'20 ত 30% হৈছিল, সেয়া ফেব্ৰুৱাৰী'20 ৰ পূৰ্ব কোভিড-19 স্তৰ ত হোৱা 16% ৰ প্ৰায় দুগুণ। ব্যক্তিগত বেংকৰ বাবে ৰাইঅ'ৰাই উৎপত্তিৰ বিকাশ ছেপ্টেম্বৰ'20 ত 16% আছিল। পিএছবিবোৰ এমএছএমই ঋণৰ বাবে অগ্ৰণী হৈছে, তেওঁলোকে এপ্রিল'20 ৰ পৰা নেতৃত্ব বজাই ৰাখিছে। অৱশ্যে, ডিচেম্বৰ'20 আৰু জানুৱাৰী'21 ৰ পৰা শেহতীয়া অনুসন্ধানৰ প্ৰৱণতাই এই প্ৰৱণতাৰ বিপৰীত স্থিতি দেখুৱায়, কিয়নো ব্যক্তিগত বেংকসমূহেও এমএছএমই ঋণ পুনৰ আৰম্ভ কৰিছে আৰু ব্যৱধানটো দ্ৰুততাৰে সামৰি আছে।

100 % ক্রেডিট গেৰাণ্টি আঁচনিৰে কোভিড-19-ৰ পূৰ্বৰ স্তৰৰ তুলনাত অনুমোদনৰ হাৰ বৃদ্ধি কৰিছে: পূৰ্ব-কোভিড-19 স্তৰৰ তুলনাত জুন'20 ত অনুমোদনৰ হাৰ প্ৰায় 1.5 গুণ বৃদ্ধি পাইছে। পূৰ্ব-কোভিড স্তৰৰ তুলনাত প্ৰায় 2 গুণ বৃদ্ধি হোৱা পিএছবিৰ বাবে অনুমোদনৰ হাৰ বৃদ্ধি আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ। অনুমোদনৰ হাৰ বৃদ্ধিৰ সৰ্বোচ্চ হিতাধিকাৰী হৈছে 7 ৰ পৰা 10 টা সাংকেতিক সতৰ্কতাৰ উচ্চ বিপদাশংকা এমএছএমই আৰু চিবিএল এমএছএমই বেংক (চিএমআৰ) আৰু এই পোর্টফোলিঅ'বোৰৰ নিয়মীয়া নিৰীক্ষণৰ প্ৰয়োজনীয়তা আছে।

উপভোক্তা বিবেচনামূলক ব্যয় আৰু মাইক্ৰ’ ঋণ খণ্ডত উচ্চ চিএমআৰ অৱনতি দেখা যায়: মহামাৰী সম্পৰ্কীয় অৰ্থনৈতিক কাৰ্যকলাপৰ ফলত ঋণ লওঁতাসকলৰ ক্রেডিট প্ৰফাইল হ্রাস হৈছে, যাৰ ফলত এবছৰ আগতে একে সময়ৰ তুলনাত ছেপ্টেম্বৰ’19- ছেপ্টেম্বৰ’20 সময়ত উচ্চ চিএমআৰ হ্রাস হৈছে। অৱশ্যে গ্ৰাহকৰ মুখ্য ব্যয় খণ্ডৰ তুলনাত গ্ৰাহকৰ বিবেচনাব্যয় খণ্ডৰ বাবে অৱনতিৰ অধিক প্ৰত্যাখ্যান কৰা হয়, মুখ্যতঃ মাইক্ৰ’ ঋণ খণ্ডত।

ছেপ্টেম্বৰ’20ৰ বাবে ডিফল্ট হাৰ 12.1% ক্রেডিট যোগানৰ ছৰণৰ বাবে স্থিৰ: ছেপ্টেম্বৰ’20 ৰ বাবে এমএছএমই খণ্ডৰ বাবে এনপিএ হাৰ 12.1% হৈছে, যি যোৱা বছৰৰ দৰে (ছেপ্টেম্বৰ’19 ৰ 12.5%) কিন্তু অন্তিম তিনিমাহত (জুন’20ত 13.0%) তকৈ কম। জুন’20 ৰ পৰা এমএছএমই খণ্ডত উচ্চ ক্রেডিট সঞ্চাৰে এনপিএ হাৰত এক শক্তিশালী ডিনোমিনেটৰ প্ৰদান কৰিছে। অৱশ্যে নিৰ্দেশনা বোৰ উদ্ভৱ হোৱাত এনপিএ হাৰ পৰিৱৰ্তনৰ অধীনত হ’ব পাৰে।

ক্রেডিট বকেয়া বেলেঞ্চ বৃদ্ধিৰ হাৰত ভি-আকৃতিৰ পুনৰুদ্ধাৰৰ প্ৰৱণতা দেখা যায়: মাৰ্চ’20 ৰ অন্তিম 10 দিনৰ লকডাউনে, যি হৈছে ভাৰতৰ আটাইতকৈ ক্রেডিট সক্ৰিয় সময়, এমএছএমই ক্রেডিট কাৰ্যকলাপ বাধাগ্ৰস্ত কৰে, যাৰ ফলত ক্রেডিট বকেয়া বেলেঞ্চ বৃদ্ধি মাৰ্চ’20 ত -3.9% YOYলৈ হ্রাস হয়। ইচিএলজিএছ ৰ পিছত, ক্রেডিট কাৰ্যকলাপ পুনৰ ঘূৰি আহিছিল আৰু ছেপ্টেম্বৰ’20 ক্রেডিট বকেয়া বেলেঞ্চ 5.7% YOY লৈ বৃদ্ধি পাইছিল।

এমএছএমই ঋণৰ ক্রেডিট বৃদ্ধি

ভাৰতত মুঠ অন-বেলেন্স শ্বীট বাণিজ্যিক ঋণৰ পৰিমাণ 2.1% YOY বিকাশৰ হাৰৰ সৈতে ছেপ্টেম্বৰ'20 ত 71.25 লাখ কোটি আছিল। এমএছএমই খণ্ডৰ ক্রেডিট এক্সপোজাৰ হৈছে ছেপ্টেম্বৰ'20 লৈকে ₹19.09 লাখ কোটি, য'ত 5.7% YOY বৃদ্ধিৰ হাৰ দেখুওৱা হৈছে আৰু এই ঋণ বৃদ্ধি এমএছএমই ঋণৰ সকলো উপ-খণ্ডত দেখা যায়।¹

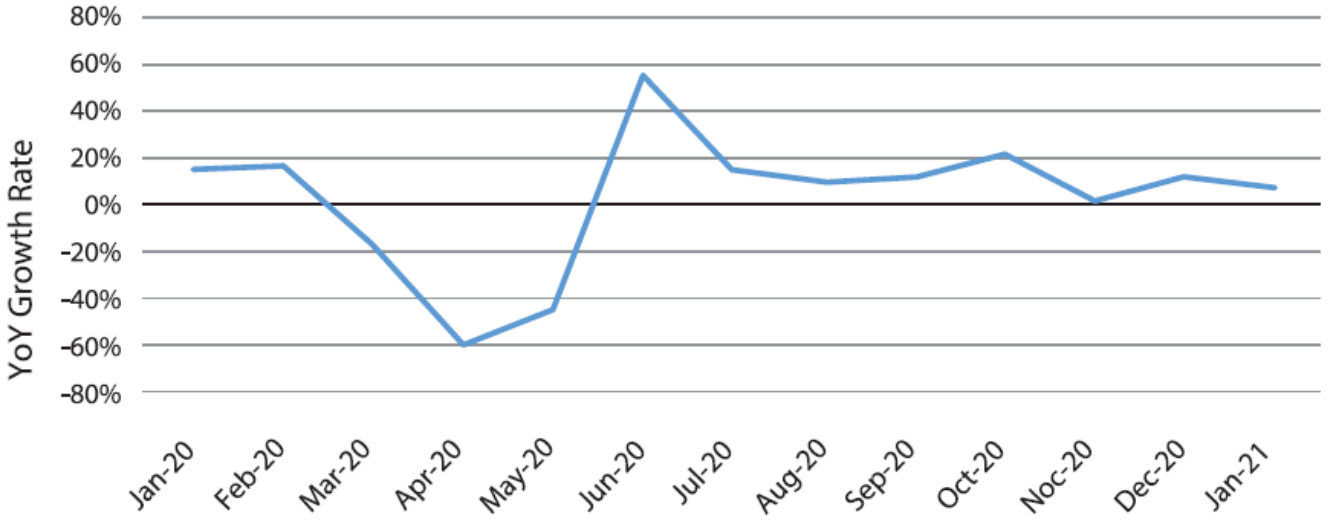
প্ৰদৰ্শন 1: বেলেন্স-শ্বীট বাণিজ্যিক ক্রেডিট এক্সপোজাৰত (লাখ কোটি টকাত)

	অতি ক্ষুদ্র < 10 লাখ	মাইক্ৰো 1 10-50 লাখ	মাইক্ৰো 2 50 লাখ- 1 কোটি	ক্ষুদ্র 1-10 কোটি	মধ্যম 1 10-25 কোটি	মধ্যম 2 25-50 কোটি	বৃহৎ > 50 কোটি	সামগ্ৰিক
জুন'18	0.78	1.91	1.30	6.51	3.27	2.67	44.90	61.33
ছেপ্টে'18	0.82	2.02	1.37	6.84	3.38	2.75	48.93	66.11
ডিচে'18	0.85	2.10	1.42	7.04	3.45	2.78	49.99	67.63
মাৰ্চ'19	0.88	2.18	1.48	7.29	3.55	2.87	52.33	70.59
জুন'19	0.88	2.14	1.45	7.23	3.48	2.79	51.79	69.77
ছেপ্টে'19	0.89	2.20	1.47	7.25	3.47	2.78	51.50	69.57
ডিচে'19	0.92	2.23	1.50	7.33	3.48	2.77	51.49	69.73
মাৰ্চ'20	0.93	2.19	1.45	7.02	3.33	2.62	52.03	69.58
জুন'20	0.93	2.27	1.51	7.39	3.55	2.80	53.46	71.92
ছেপ্টে'20	0.94	2.34	1.57	7.68	3.68	2.89	52.17	71.25
Y-o-Y বৃদ্ধি	7.0%	9.0%	8.0%	6.2%	5.6%	3.6%	0.7%	2.1%

আনহাতে পোৰ্টফলিঅ' স্তৰৰ ক্রেডিট বৃদ্ধি প্ৰায়ে যেতিয়া আধাৰৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত হয়, বৃদ্ধিশীল ঋণ অৰ্থাৎ নতুন উৎপত্তিয়ে খণ্ডটোত ক্রেডিট কাৰ্যকলাপৰ এক স্পষ্ট ছবি প্ৰদান কৰে। এমএছএমই পালচৰ আগৰ সংস্কৰণত, আমি লক্ষ্য কৰিছো যে কোভিড-19ৰ বাবে আৰোপ কৰা দেশব্যাপী লকডাউনে মাৰ্চ'20 ৰ পৰা মে'20 সময়ছোৱাত ঋণৰ চাহিদা কেনেদৰে স্থগিত কৰিছিল। কিন্তু, ইচিএলজিএছৰ দৰে বিভিন্ন আঁচনিৰ জৰিয়তে চৰকাৰে ঘোষণা কৰা উদ্দীপনা পেকেজটোৱে ক্রেডিট চাহিদা আৰু যোগান কোভিড-19ৰ পূৰ্বৰ স্তৰলৈ ঘূৰাই পোৱাত সহায় কৰিছে। বাণিজ্যিক ক্রেডিট অনুসন্ধানৰ YOY বিকাশৰ প্ৰৱণতাই পৰামৰ্শ দিয়ে যে এমএছএমই খণ্ডত ঋণৰ চাহিদা পুনৰ বৃদ্ধি পাইছে। এপ্ৰিল-20 আৰু মে'-20 ৰ সময়ত তীব্ৰ হ্ৰাস হোৱাৰ পিছত, ইচিএলজিএছ ইনফিউচনৰ বাবে জুন-20 ত অনুসন্ধানবোৰ ঘূৰি আহিছিল। এতিয়া ক্রেডিট অনুসন্ধানৰ বৃদ্ধি প্ৰাক-কোভিড-19 স্তৰত বাহাল আছে।

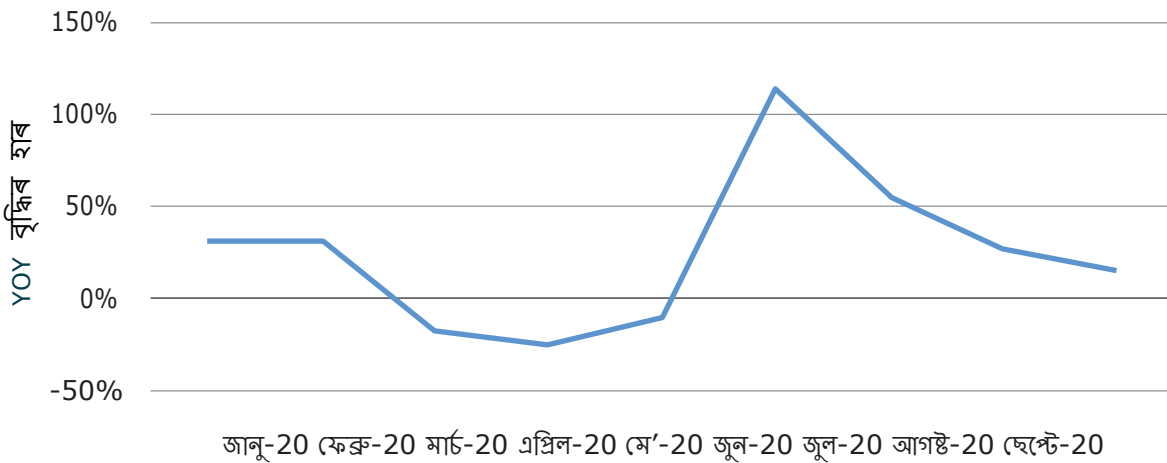
¹ সত্তা স্তৰত একত্ৰিত ক্রেডিট এক্সপোজাৰৰ আধাৰত বাণিজ্যিক ঋণ শ্ৰেণীবদ্ধ কৰা হয়, অতি সৰু: <10L; মাইক্ৰ'1: 10L-50L; মাইক্ৰ'2: 50L-1Cr; সৰু: ≥1Cr <10Cr; মধ্যম1: ≥ 10Cr <25Cr; মধ্যম2: ≥ 25Cr <50Cr; ডাঙৰ ≥ 50Cr। মাইক্ৰ' খণ্ডত অতি সৰু, মাইক্ৰ'1 আৰু মাইক্ৰ'2 খণ্ড অন্তৰ্ভুক্ত থাকে আৰু মধ্যম খণ্ডত মধ্যম1 আৰু মধ্যম2 অন্তৰ্ভুক্ত থাকে।

প্রদর্শন 2: বাণিজ্যিক ক্রেডিট অনুসন্ধানৰ পৰিমাণৰ YOY বৃদ্ধি

ঋণৰ চাহিদাৰ সৈতে, এমএছএমই ঋণৰ উৎপত্তিয়ে পৰামৰ্শ দিয়ে যে জানুৱাৰী'20 আৰু ফেব্ৰুৱাৰী 20-ৰ সময়ত, নতুন ঋণ উৎপত্তিৰ সংখ্যাৰ ক্ষেত্ৰত বৃদ্ধিৰ হাৰ 30%তকৈ অধিক আছিল, যি মাৰ্চ'20 আৰু এপ্ৰিল'20 ত যথেষ্ট হ্রাস পাইছিল। যিহেতু, ইচিএলজিএছ আৰম্ভ কৰাৰ পৰা, জুন'20 ত যিহেতু ক্রেডিট উৎপত্তি শীৰ্ষস্থান ত আৰোহন কৰিছিল, জুন'19ৰ তুলনাত 115% বৃদ্ধি পাইছিল আৰু এবছৰ আগৰ একে সময়ৰ তুলনাত অধিক হৈ বৰ্তিও থাকে।

প্রদর্শন 3: পৰিমাণৰ দ্বাৰা এমএছএমই ঋণৰ উৎপত্তিৰ YOY বৃদ্ধিৰ হাৰ

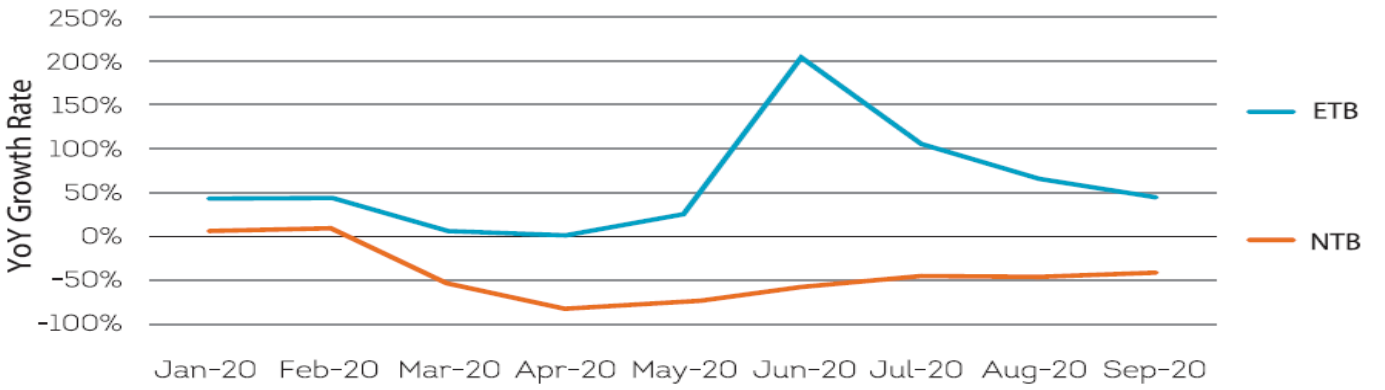

ঋণ লওঁতাৰ প্ৰকাৰৰ দ্বাৰা ক্ৰেডিট কাৰ্যকলাপ

ঋণ অনুমোদিত ঋণ লওঁতাসকলক ঋণদাতাসকলৰ সৈতে তেওঁলোকৰ বিদ্যমান সম্পৰ্কৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি অধিক শ্ৰেণীবদ্ধ কৰা হয়। ঋণদাতাৰ সৈতে বিদ্যমান বাণিজ্যিক ক্ৰেডিট সম্পৰ্ক থকা ঋণ লওঁতাসকলক Existing-to-Bank (ইটিবি) হিচাপে সংজ্ঞায়িত কৰা হয়, সংশ্লিষ্ট ঋণদাতা বা আন কোনো ঋণদাতাৰ সৈতে কোনো বাণিজ্যিক ঋণ সম্পৰ্ক নথকা ঋণ লওঁতাসকলক New-to-Bank (এনটিবি) হিচাপে শ্ৰেণীবদ্ধ কৰা হয়।

এমএছএমই ঋণ ৰ উৎপত্তিবোৰত শক্তিশালী পুনৰুত্থান ইটিবি খণ্ডৰ দ্বাৰা সমৰ্থিত হয়। এইটো মুখ্যতঃ ইটিএলজিএছৰ ডিজাইনৰ বাবে, য'ত বিদ্যমান ঋণ লওঁতাসকলক 20% ঋণ প্ৰদান কৰিবলৈ নিৰ্দেশনাবোৰ দিয়া হৈছে। ইটিবি ঋণ ৰ অৰ্থনীতিত YOY বৃদ্ধি ইটিএলজিএছ ইনফিউচনৰ প্ৰথম মাহত 200% অতিক্ৰম কৰিছে। তেতিয়াৰ পৰা স্পাইকটো সৰু হৈ আছে, কিন্তু ইটিবি উৎপত্তিবোৰৰ পৰা বিকশিত হৈ আছে। অন্যহাতে এনটিবি উৎপত্তিয়ে প্ৰাক-কোভিড-19 স্তৰলৈ পুনৰুদ্ধাৰ পোৱাটো কঠিন হৈ পৰিছে।

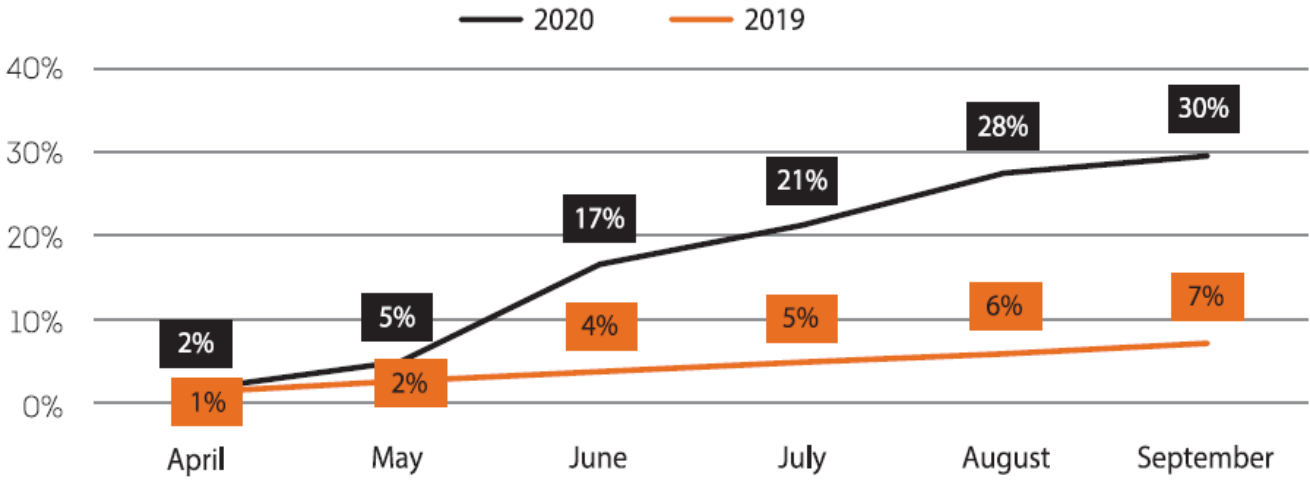
প্ৰদৰ্শন 4: ঋণ লওঁতাৰ প্ৰকাৰৰ দ্বাৰা উৎপত্তিৰ বেলেঞ্চৰ YOY বৃদ্ধিৰ হাৰ

ইটিবি ঋণৰ উচ্চ অনুপাতৰ ফলত বেংকৰ বিদ্যমান এমএছএমই ঋণ লওঁতাসকলৰ ভিতৰত ঋণৰ গভীৰ প্ৰৱেশ হৈছে। 2019 চনৰ একে সময়ৰ বাবে পোৱা মাত্ৰ 7% ৰ তুলনাত, মাৰ্চ'20 লৈকে ঋণ চলি থকা সকলো এমএছএমইৰ মাজৰ বেছিভাগেই, 2020 চনত 30% পৰৱৰ্তী 6 মাহৰ আন এটা ঋণ লাভ কৰিছিল। 2020 চনত এই প্ৰৱণতা ইটিএলজিএছ আৰম্ভ হোৱাৰ আগতে দেখুৱাবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল, কিন্তু ইটিএলজিএছ আৰম্ভ কৰাৰ পিছত ই আৰু অধিক স্পষ্ট হৈ পৰিছিল।

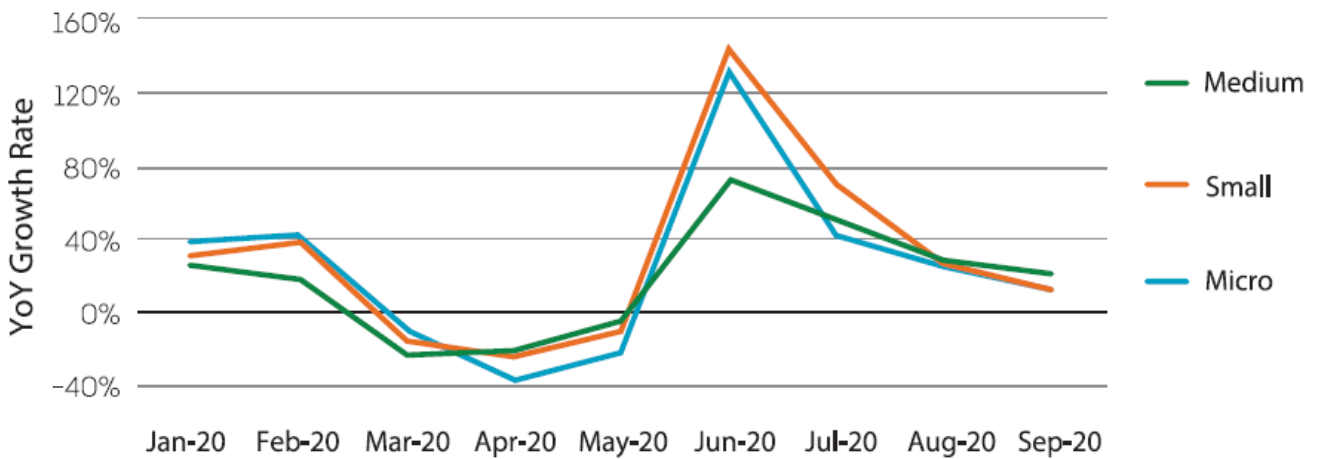
প্রদর্শন 5: মাৰ্চলৈ সক্ৰিয় এমএছএমই-ৰ সংহত % যাক পৰৱৰ্তী 6 মাহত ঋণ প্ৰদান কৰা হয়

ঋণ লওঁতা খণ্ডৰ দ্বাৰা ক্ৰেডিট কাৰ্যকলাপ

উৎপত্তিৰ খণ্ড অনুযায়ী বৃদ্ধিয়ে সকলো উপ-খণ্ডত একে ধৰণৰ প্ৰৱণতা দেখুৱায়। এমএছএমই খণ্ডৰ ভিতৰত, প্ৰাৰম্ভিকভাৱে 25 কোটি কাট-অফ নিয়মৰ বাবে মাইক্ৰ’ আৰু ক্ষুদ্ৰ খণ্ডবোৰ হৈছে ইচিএলজিএছৰ প্ৰাৰম্ভিক হিতাধিকাৰী। 25 কোটিৰ ওপৰৰ মধ্যম খণ্ডক পিছত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছিল, সেয়েহে আগষ্ট’20 ৰ পৰা মধ্যম খণ্ডৰ বাবে উৎপত্তিৰ বিকাশ দেখা যায়। সকলো উপ-খণ্ডত ঋণ লোৱাৰ YOY বৃদ্ধি প্ৰাক-কোভিড-19 স্তৰলৈ ঘূৰি আহিছে।

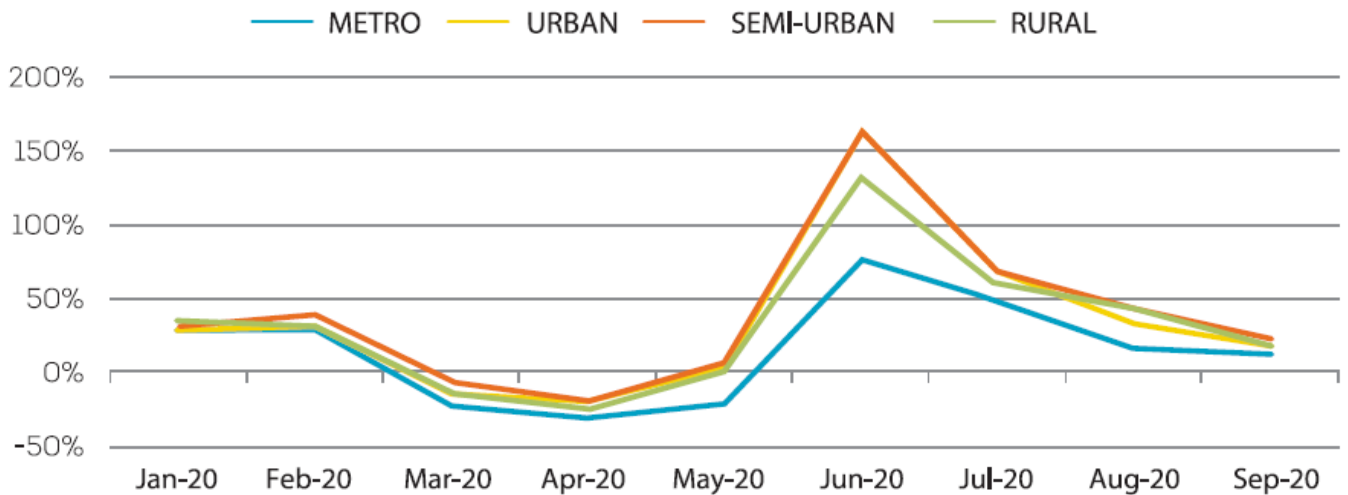
প্রদর্শন 6: খণ্ডৰ আধাৰত উৎপত্তি বেলেন্সৰ YOY বৃদ্ধিৰ হাৰ

অঞ্চল ৰ দ্বাৰা ক্রেডিট কাৰ্যকলাপ

ভৌগোলিকভাৱে লৈ অনুধাৰন কৰাত দেখা যায়, বিতৰণ প্ৰৱণতা নগৰ, অৰ্ধ-নগৰ আৰু গ্ৰাম্য অঞ্চলত একে, যিয়ে মেট্ৰো অঞ্চলৰ তুলনাত জুন'20 ত বিতৰণত তীব্ৰ বৃদ্ধি অনুভৱ কৰা হৈছিল। কিন্তু, সামগ্ৰিকভাৱে সকলো অঞ্চল ইচিএলজিএছ হস্তক্ষেপৰ দ্বাৰা উপকৃত হৈছিল। এমএছএমই পালচৰ আগৰ সংস্কৰণত, আমি এইটোও লক্ষ্য কৰিছিলো যে ঋণ বিতৰণৰ ক্ষেত্ৰত মেট্ৰো অঞ্চলটো আটাইতকৈ প্ৰভাৱিত অঞ্চল। মেট্ৰ' অঞ্চলৰ বিতৰণত সামান্য উন্নতি দেখা গৈছে কিন্তু জানুৱাৰী'20 আৰু ফেব্ৰুৱাৰী'20 ত YOY বিতৰণ বৃদ্ধিৰ তুলনাত আগষ্ট'20 আৰু ছেপ্টেম্বৰ'20 সময়ছোৱাৰ YOY বৃদ্ধি এতিয়াও কম।

প্ৰদৰ্শন 7: পৰিমাণ অনুসৰি এমএছএমই ঋণৰ উৎপত্তিৰ অঞ্চল-অনুসৰি YOY বৃদ্ধিৰ হাৰ

ক্রেডিট প্ৰদৰ্শন আৰু তাৰ স্বাস্থ্য পৰীক্ষা

বিপদাশংকা প্ৰফাইলত পৰিৱৰ্তন

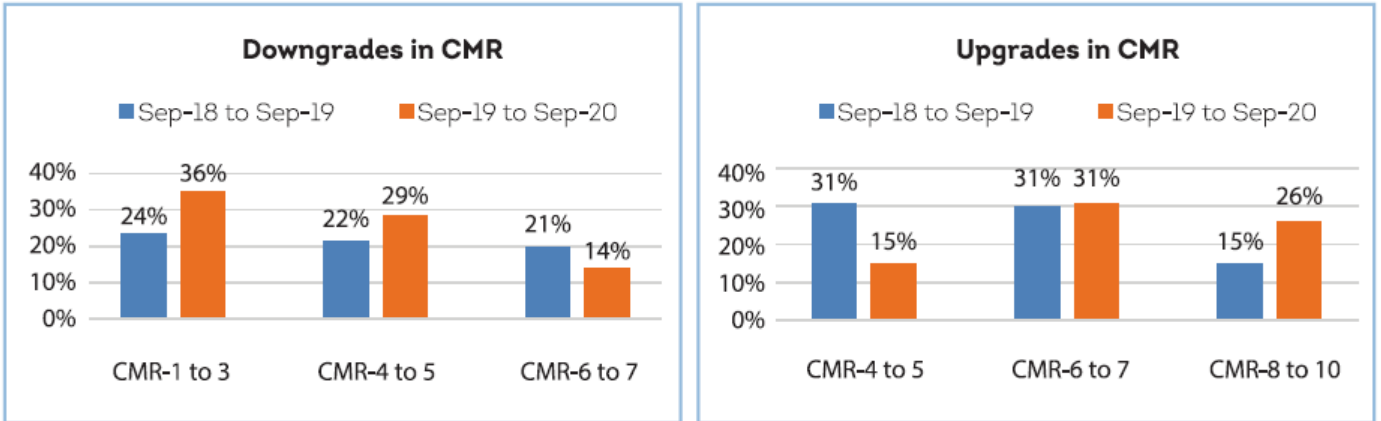
চিবিএল এমএছএমই বেংক পৰিৱৰ্তন ছেপ্টেম্বৰ'19 ৰ পৰা ছেপ্টেম্বৰ'20লৈ 1 বছৰীয়া সময়ৰ ভিতৰত ঋণ লওঁতাসকলৰ বাবে নিৰীক্ষণ কৰা হয় আৰু চিএমআৰ 1-3, চিএমআৰ 4-5, চিএমআৰ 6-7 আৰু চিএমআৰ 8-10 ৰ বেংক বাকেটৰ বাবে পৰিৱৰ্তন নিৰীক্ষণ কৰা হয়। দেখা যায় যে ছেপ্টেম্বৰ'19 ত চিএমআৰ 1-3ত থকা 36% ঋণ লওঁতা ছেপ্টেম্বৰ'20 ৰ ভিতৰত নিম্ন স্থানৰ ক্ষেত্ৰলৈ অৱনতি কৰে আৰু 15% ঋণ লওঁতা যি ছেপ্টেম্বৰ'19 ত চিএমআৰ 4-5 আছিল, ছেপ্টেম্বৰ'20 ৰ ভিতৰত উচ্চতৰ পদাংকৰ বাকেটলৈ উল্লীত হৈছে।

প্ৰদৰ্শন 8: ছেপ্টেম্বৰ-19 ৰ পৰা ছেপ্টেম্বৰ-20লৈ চিএমআৰৰ ট্ৰেন্ডিচন মেট্ৰিক্স

		CMR as of Sep-20				Downgrades	Upgrades
		CMR 1-3	CMR 4-5	CMR 6-7	CMR 8-10		
CMR as of Sep-19	CMR 1-3	64%	26%	6%	3%	36%	
	CMR 4-5	15%	56%	19%	10%	29%	15%
	CMR 6-7	7%	24%	55%	14%	14%	31%
	CMR 8-10	1%	6%	19%	74%		26%

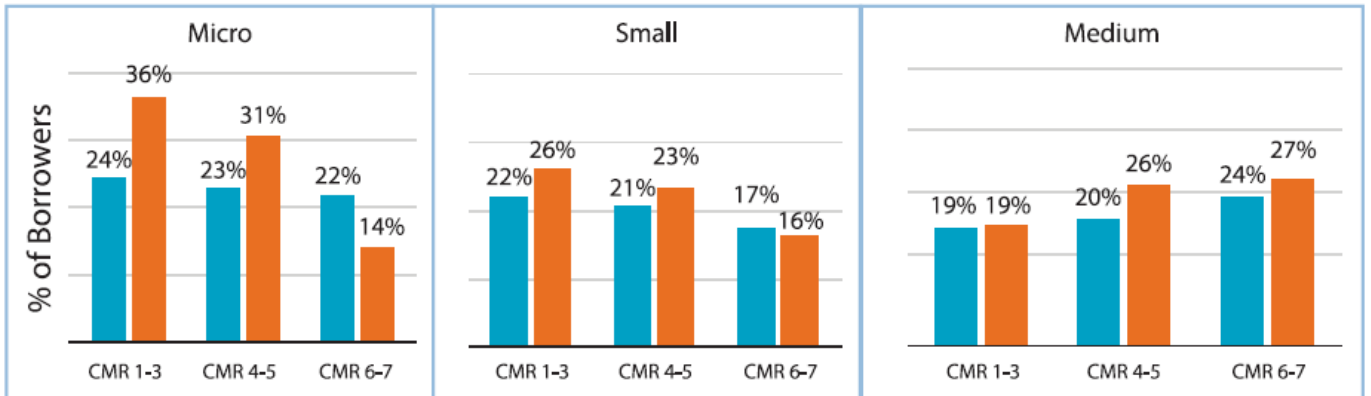
ছেপ্টেম্বৰ-19 ৰ পৰা ছেপ্টেম্বৰ-20 সময়ৰ বাবে ঋণ লওঁতাৰ বিপদাশংকা ক্ষেত্ৰ ৰ পৰিৱৰ্তনৰ তুলনা ছেপ্টেম্বৰ-18 ৰ পৰা ছেপ্টেম্বৰ-19 লৈ পৰিৱৰ্তনৰ সৈতে কৰা হয়। মহামাৰী-প্ৰভাৱিত অৰ্থনৈতিক মন্দাৱস্থাই অৱনতি বৃদ্ধি কৰিছে, অৱশ্যে নীতি স্তৰৰ হস্তক্ষেপে চিএমআৰ 8-10ৰ ডিফল্ট স্থানত অধিক অৱনতি নিয়ন্ত্ৰণ কৰাত সহায় কৰিছে। চিএমআৰ 1-3-ত নিম্ন বিপদাশংকা ঋণ লওঁতাসকলৰ বাবে চিএমআৰ ৰ অৱনতি ছেপ্টেম্বৰ'18 ৰ পৰা ছেপ্টেম্বৰ'19 সময়ছোৱাত 24% আছিল, যি এক বছৰ পিছত ছেপ্টেম্বৰ'19 ৰ পৰা ছেপ্টেম্বৰ'20লৈ একে সময়ৰ বাবে 36% লৈ বৃদ্ধি হৈছে। চিএমআৰ 4-5 ৰ মধ্যম বিপদাশংকা থগুৰ বাবে একেধৰণৰ অৱনতি প্ৰৱণতা দেখা যায়, যাৰ বাবে ছেপ্টেম্বৰ'18 ৰ পৰা ছেপ্টেম্বৰ'19 লৈ অৱনতি 22% আছিল আৰু এবছৰ পিছত আৰু 29% লৈ বৃদ্ধি পাইছে।

প্রদর্শন 9: 2 বছরত চিএমআৰ ৰ অৱনমন আৰু উন্নয়ন

সমগ্ৰ খণ্ডটোত চিএমআৰ অৱনতিলৈ লক্ষ্য কৰি, দেখা যায় যে অৰ্থনৈতিক মন্দাৰ বাবে মাইক্ৰ' খণ্ডটো আটাইতকৈ বেছি প্ৰভাৱিত হয় কিয়নো এই খণ্ডটোৱে সৰু আৰু মধ্যম খণ্ডৰ তুলনাত চিএমআৰ ৰ অৱনতিত সৰ্বাধিক বৃদ্ধি দেখিছে। ছেপ্টেম্বৰ'19 ৰ পৰা ছেপ্টেম্বৰ'20 লৈ আৰম্ভ হোৱা সময়ৰ বাবে, আগৰ সময়ৰ 24% তুলনাত চিএমআৰ 1-3 বাকেটত মাইক্ৰ' খণ্ডৰ ঋণ লওঁতাসকলৰ বাবে চিএমআৰ অৱনমন 36% হৈছে।

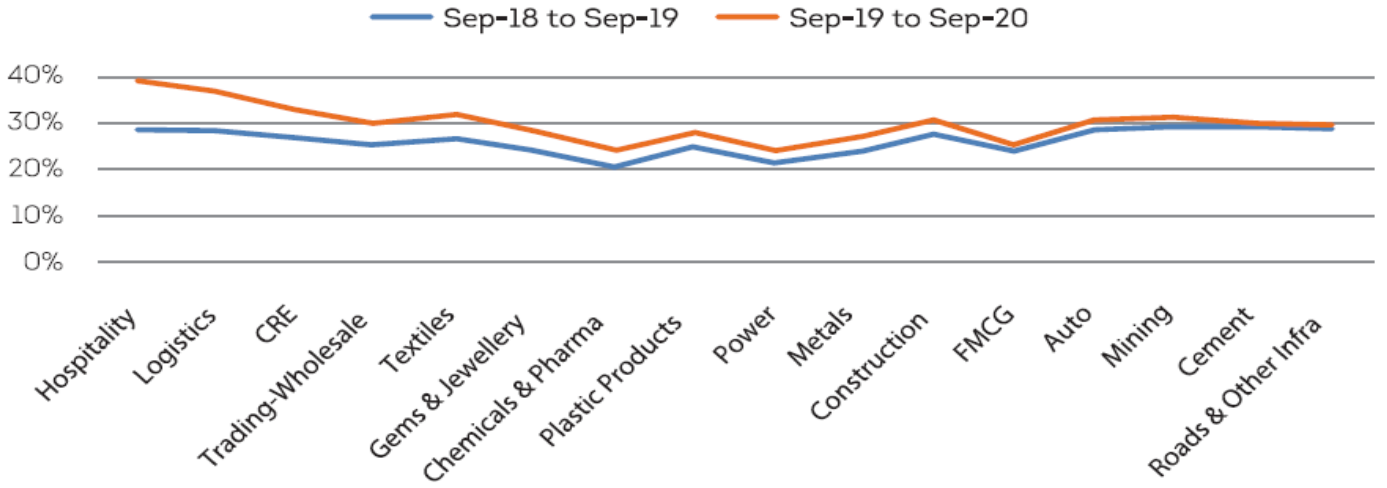
প্রদর্শন 10: বিভিন্ন খণ্ডত চিএমআৰ ৰ অৱনমন

সমগ্ৰ খণ্ডত চিএমআৰ ৰ অৱনতিৰ ওপৰত অধ্যয়নে প্ৰকাশ কৰে যে ছেপ্টেম্বৰ'18 ৰ পৰা ছেপ্টেম্বৰ'19 সময়ৰ তুলনাত বেছিভাগ খণ্ডৰ বাবে ছেপ্টেম্বৰ'19 ৰ পৰা ছেপ্টেম্বৰ'20 সময়ৰ বাবে স্থানৰ অৱনতি অধিক। কিন্তু, আতিথ্য, লজিষ্টিক আৰু বস্ত্ৰৰ দৰে উপভোক্তা বিবেচনামূলক ব্যয় খণ্ডৰ বাবে অৱনতি সৰ্বাধিক। অটো, আন্তঃগাঁথনি আৰু এফএমচিজিৰ দৰে উপভোক্তা ষ্টেপল/প্ৰয়োজনীয়তা খণ্ডৰ বাবে অৱনতি তুলনামূলকভাৱে সৰ্বনিম্ন।

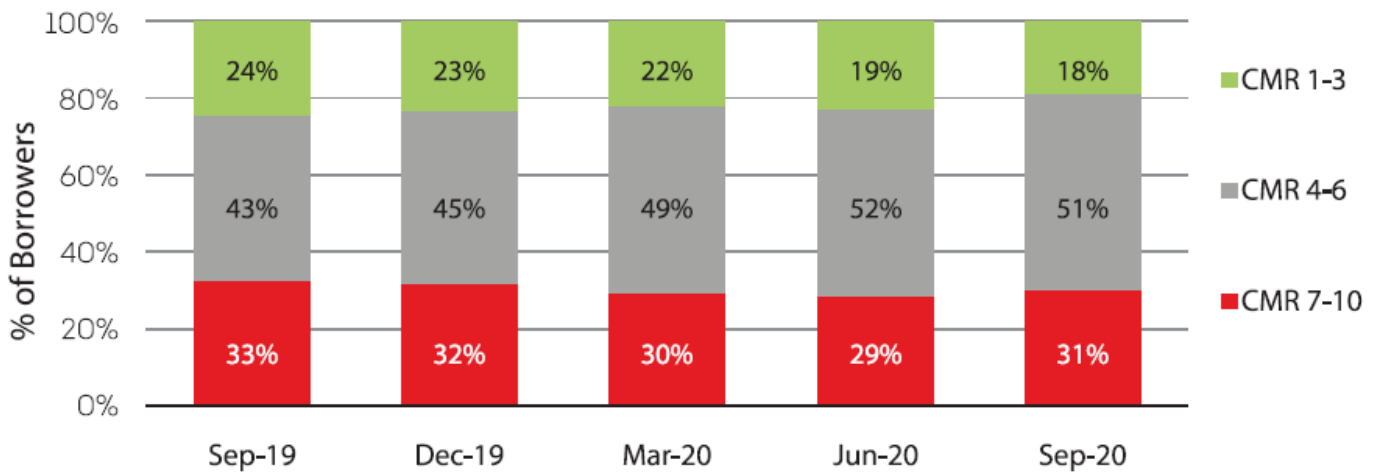
প্রদর্শন 11: বিভিন্ন খণ্ডত চিএমআৰ ৰ অৱনমন²

খণ্ডৰ আধাৰত চিএমআৰ 1-3-ত অৱনমন

ফলস্বৰূপে, মধ্য বিপদাশংকা ঋণ লওঁতাসকলৰ সোঁত দ্ৰুতগতিত বৃদ্ধি পাইছে। ছেপ্টেম্বৰ-20 লৈকে, 51% ঋণ লওঁতা ছেপ্টেম্বৰ-19 তাৰিখত 43% ৰ তুলনাত চিএমআৰ 4-6ৰ পৰিসৰত আছে। চিএমআৰ 4-6 ৰ মধ্য বিপদাশংকা খণ্ডলৈ এই পৰিৱৰ্তন চিএমআৰ 1-3 ৰ নিম্ন বিপদাশংকা খণ্ডৰ বাবে ঘটিছে। অৱশ্যে, চিএমআৰ 7-10-ৰ উচ্চ বিপদাশংকা খণ্ড এতিয়াও 31% ত স্থিৰ হৈ আছে।

প্রদর্শন 12: চিএমআৰ ৰ দ্বাৰা এমএছএমই পোৰ্টফলিঅ'ৰ বিতৰণ

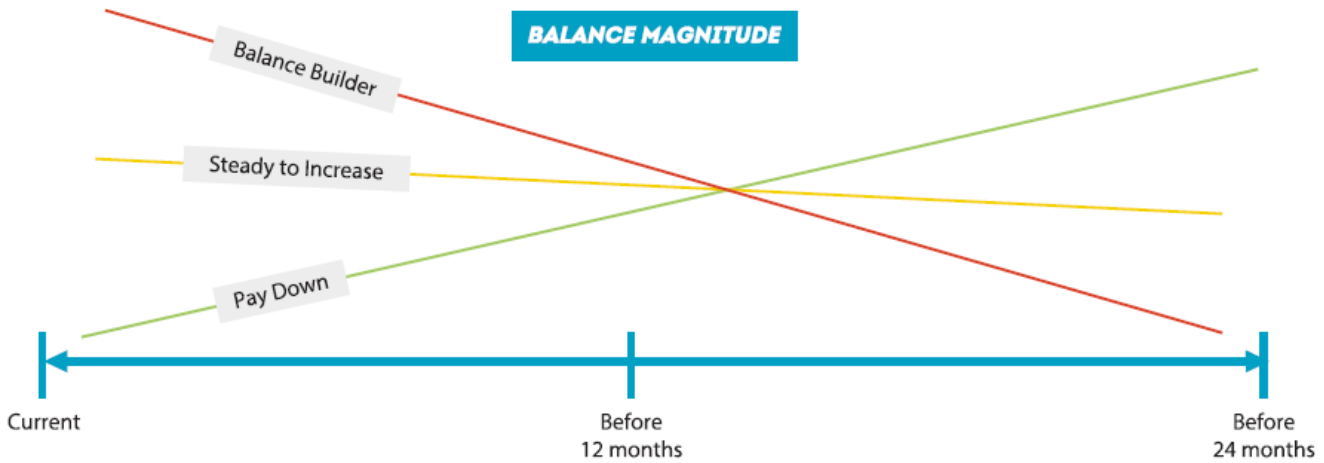
² আতিথ্য খণ্ডত হোটেল, ৰেষ্টুৰেণ্ট, পৰ্যটন অন্তৰ্ভুক্ত থাকে; চিআৰই হৈছে বাণিজ্যিক ৰিয়েল ইষ্টেট, যাৰ মুখ্যতঃ বাণিজ্যিক সম্পত্তিৰ ওপৰত এলএপি থাকিব; ধাতুত লোহা, ষ্টীল আৰু অ-লৌহ ধাতু অন্তৰ্ভুক্ত থাকে; অটোত অটো উপাদান, উৎপাদন আৰু ডিলাৰশ্বিপ অন্তৰ্ভুক্ত থাকে।

ভাল ঋণ লওঁতাসকলক অধিক পৃথক কৰিবলৈ ট্ৰেণ্ড এলগৰিদম

শেহতীয়া কোৱাৰ্টাৰবোৰত হোৱা ক্ৰেডিট বেলেঞ্চ ৰ স্থৰাঙ্কিত বৃদ্ধিয়ে – বিশেষকৈ মধ্যম বিপদাশংকা আৰু উচ্চ বিপদাশংকা খণ্ডত, বিষয়টো বৰ্ধিত পোৰ্টফলিঅ’ নিৰীক্ষণৰ বাবে শক্তিশালী কৰি তোলে। ক্ৰেডিট ভিজন (চিভি) গুণাগুণ আৰু এলগৰিদম ব্যৱহাৰ কৰি 24 মাহৰ ভিতৰত নগদ ক্ৰেডিট আৰু অভাৱড্ৰাফ্ট ঋণৰ দৰে ঘূৰি থকা ক্ৰেডিট সুবিধাৰ বাবে ক্ৰেডিট বেলেঞ্চত প্ৰৱণতা চলাচল বিশ্লেষণ কৰা হয়। ই ক্ৰেডিট ব্যুৰো ডাটা অধিক বিতৰণ কৰাত সক্ষম কৰে আৰু চিএমআৰৰ সৈতে একেলগে ব্যৱহাৰ কৰিলে, তীব্ৰ বিপদাশংকা পৃথকীকৰণ প্ৰদান কৰে। এই বিশ্লেষণৰ উদ্দেশ্যৰ বাবে আমি ক্ৰেডিটভিচন বেলেঞ্চ মেগনিটিউড (BALMEG) ভেৰিয়েবল ব্যৱহাৰ কৰিম যাক নিম্নলিখিত শ্ৰেণীসমূহত নিৰ্ধাৰিত কৰিব পাৰি।

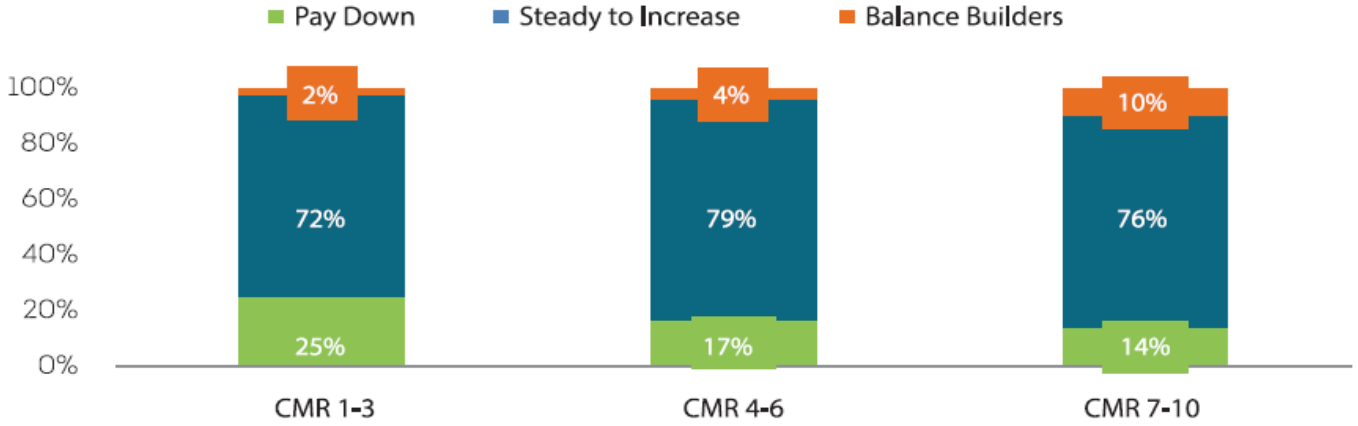
- বেলেঞ্চ পে ডাউনৰ মেগনিটিউড এ যোৱা 2 বছৰত বেলেঞ্চ হ্রাস/পৰিশোধ কৰাৰ প্ৰৱণতা প্ৰদৰ্শন কৰা সত্তাবোৰক বুজায়।
- বেলেঞ্চ পৰিৱৰ্তনৰ পৰিমাণ বা মেগনিটিউড বৃদ্ধি কৰিবলৈ স্থিৰ থকাবোৰত সেই সংস্থা অন্তৰ্ভুক্ত থাকে যি বোৰে এক স্থিৰ বেলেঞ্চ প্ৰৱণতা বা প্ৰান্তিক বৃদ্ধিৰ প্ৰৱণতা প্ৰদৰ্শন কৰে।
- বেলেঞ্চ বিল্ডাৰ – এইবোৰ হৈছে সেইবোৰ সংস্থা যি বেলেঞ্চত এক নিৰন্তৰ প্ৰৱণতা বৃদ্ধি প্ৰদৰ্শন কৰে।

প্ৰদৰ্শন 13: BALMAG ৰ ওপৰত আধাৰিত প্ৰতিষ্ঠানৰ শ্ৰেণীবিভাজন

ছেপ্টেম্বৰ'20 তাৰিখলৈকে, নিৰ্মাতা ঋণ লওঁতাসকলৰ পৰিমাণ বৃদ্ধি আৰু সন্তুলন ৰখাৰ বাবে স্থিৰ পৰিশোধ ৰ অনুপাত হৈছে 19%, 76% আৰু 5%। বেলেঞ্চ নিৰ্মাতা ঋণ লওঁতাৰ অংশ হৈছে 10%, চিএমআৰ7-10 বিপদাশংকা শাখাত সৰ্বাধিক, আনহাতে ই চিএমআৰ1-3 শাখাত সৰ্বনিম্ন।

প্রদর্শনী 14: চিএমআৰৰ দ্বাৰা BALMAG খণ্ডৰ বিতৰণ

এমএছএমই প্রতিষ্ঠানৰ চিএমআৰ আৰু বেলেমগ (বেলেম পৰিমাণ) গিৰ্ণয় কৰা হয় আৰু এটা বেয়া হাৰ দেখা যায়। বেয়া হাৰক পৰৱৰ্তী 12 মাহত দেখা পোৱা 90+ ডে'জ পাষ্ট ডিউ (ডিপিডি) হিচাপে সংজ্ঞায়িত কৰা হয়। BALMAGক এটা বিপদাশংকা পৃথককাৰী হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰি, আমি একে বিপদাশংকাৰ ক্ষেত্ৰত তুলনামূলকভাৱে উন্নত ঋণ লওঁতা বিচাৰি পাব পাৰো। মধ্যম বিপদাশংকা এমএছএমই (চিএমআৰ 4-6) ৰ বাবে, পে ডাউন খণ্ডৰ সংস্বাবোৰ যুক্তিসঙ্গতভাৱে 8%, আনহাতে একে বিপদাশংকা খণ্ডত, বেলেম বিল্ডাৰসকলে বেয়া হাৰৰ 24% দেখুৱাই আছে, যি পে ডাউন ঋণ লওঁতাসকলৰ বেয়া হাৰতকৈ 3 গুণ অধিক। ই চিএমআৰ 4-6 খণ্ডৰ ঋণ লওঁতাসকলৰ মাজতো নিম্ন বিপদাশংকা ঋণ লওঁতা বাছনি কৰিবলৈ সক্ষম কৰে। চিএমআৰ 7-10 খণ্ডত একে ধৰণৰ প্ৰৱণতা দেখা যায়, য'ত BALMAG য়ে পে ডাউন আৰু বেলেম বিল্ডাৰৰ বাবে বিপদাশংকা ক্ৰমান্বিতভাৱে 62% ৰ পৰা 83% লৈ পৃথক কৰিবলৈ সক্ষম হয়।

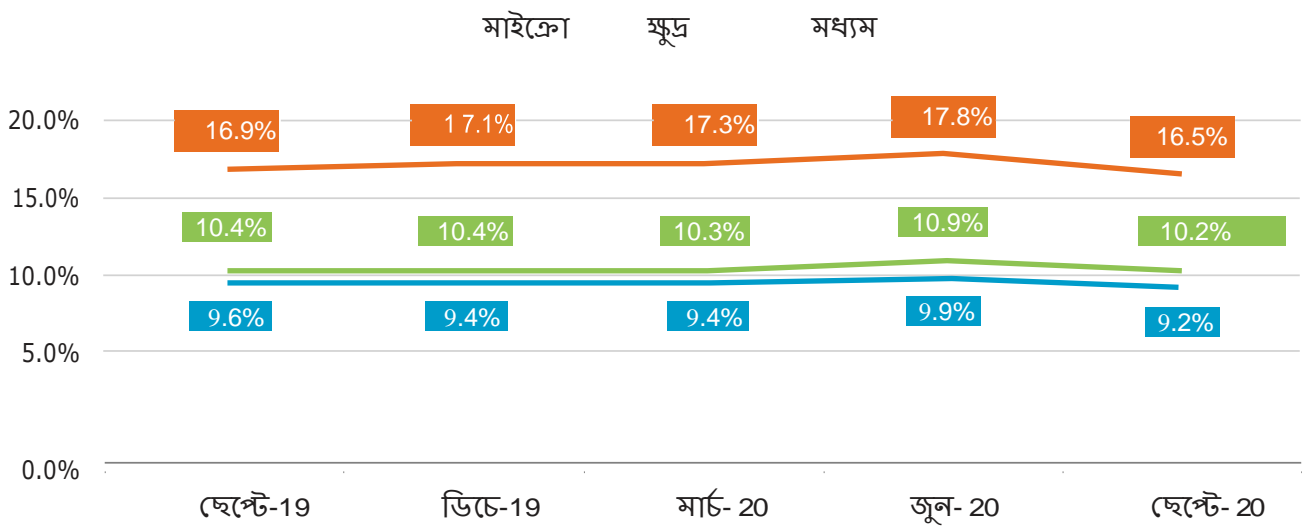
প্রদর্শনী 15: চিএমআৰৰ দ্বাৰা বেয়া হাৰ

BALMAG	চিবিএল এমএছএমই ৰেঙ্ক (চিএমআৰ)			সামগ্ৰিক
	চিএমআৰ 1-3	চিএমআৰ 4-6	চিএমআৰ 7-10	
পে ডাউন	3%	8%	62%	16%
বৃদ্ধি কৰিবলৈ স্থিৰ	3%	13%	73%	23%
বেলেম বিল্ডাৰ	6%	24%	83%	43%
সামগ্ৰিক	3%	12%	73%	23%

ক্রেডিটভিজন ৰ বৈশিষ্ট্য আৰু এলগৰিদমবোৰে চিবিএল এমএছএমই বেংকৰ বিষয়ে এক অতিৰিক্ত অন্তৰ্দৃষ্টি প্ৰদান কৰে আৰু ঋণদাতাসকলক ঋণ লওঁতাৰ বিভিন্ন মাত্ৰাত গভীৰলৈ মনোনিৱেশ কৰাত, আৰু এনেদৰে ঋণদাতাসকলক চিএমআৰৰ চাৰিওফালে স্বনিৰ্বাচিত নীতি নিৰ্মাণ কৰিবলৈ সক্ষম কৰে।

এমএছএমই ঋণত সামগ্ৰিক এনপিএ হাৰ জুন'20 লৈকে স্থিৰ আছিল, আৰু ছেপ্টেম্বৰ'20-ৰ সকলো উপ-খণ্ডত হ্রাস পাইছিল। এমএছএমই উপ-খণ্ডৰ ভিতৰত, ডাঙৰ টিকটআকাৰৰ উপ-খণ্ডৰ বাবে এনপিএ ৰ হাৰ অধিক। উপ-খণ্ডত এনপিএ ৰ হাৰ হ্রাস ইচিএলজিএছৰ পৰা উচ্চ ক্রেডিট যোগানৰ দ্বাৰা চালিত হয়। নিৰ্দেশনা বোৰ উত্তৰ হ'লে এনপিএ ৰ হাৰ সলনি হ'ব পাৰে।

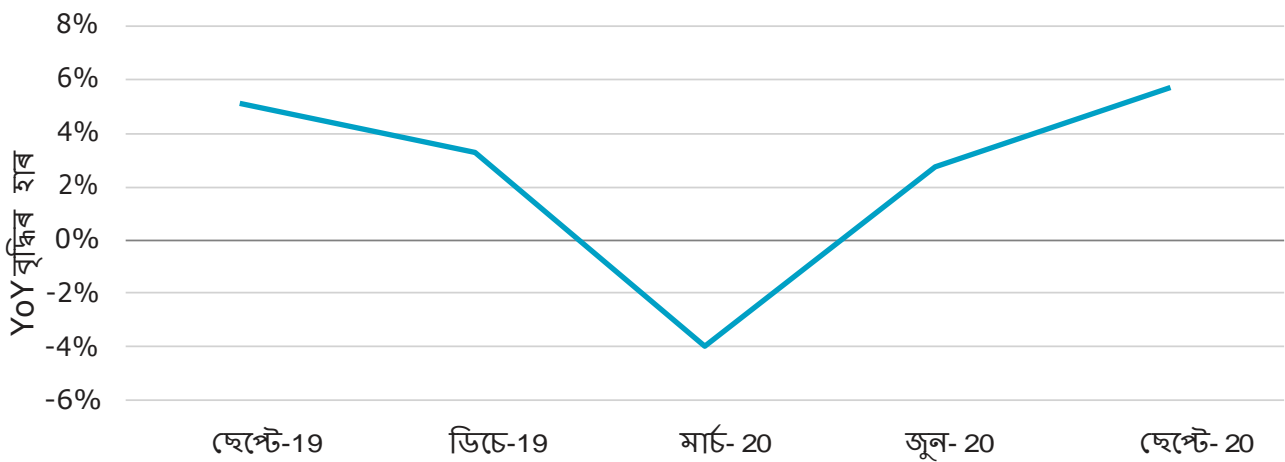
প্ৰদৰ্শন 16: খণ্ড-অনুসৰি এনপিএ ৰ হাৰ

ঋণদাতা চালিত ঋণনীতি স্থানান্তৰ

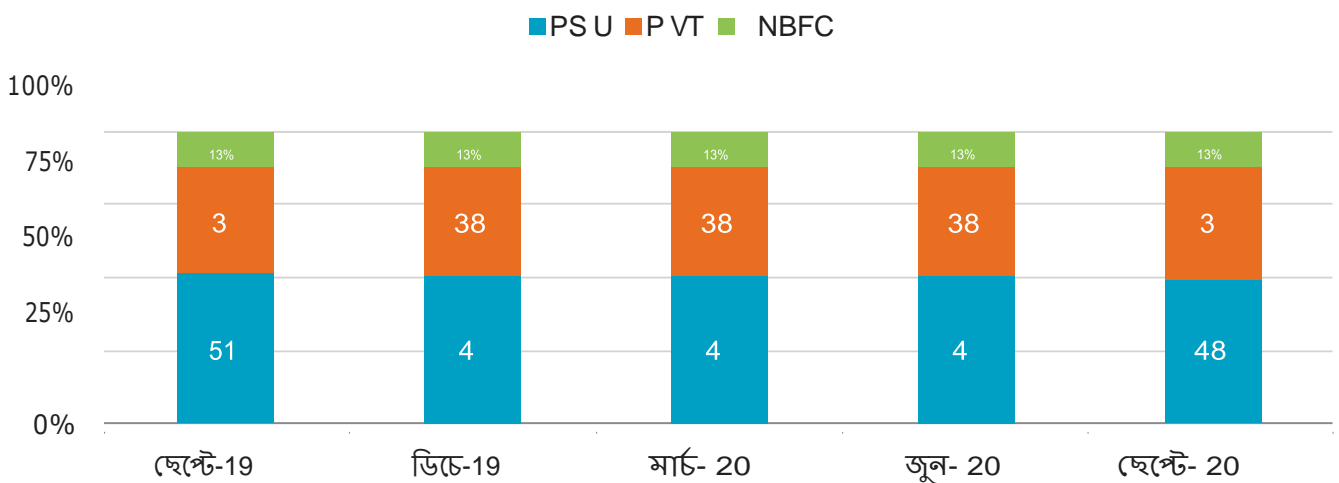
মহামাৰী আৰম্ভ হোৱাত ঋণ দিয়াত যথেষ্ট হ্রাস হোৱা স্বত্বেও, ঋণদাতাসকলে পৰৱৰ্তী সময়ত এমএছএমই ঋণৰ সুযোগ দখল কৰিছে। ঋণ বকেয়া ডিচেম্বৰ'19 ত YoY পোর্টফলিঅ' ক্রেডিট বৃদ্ধিত 3.3% লৈ হ্রাস পাইছে আৰু তাৰ পিছত মাৰ্চ'20 ত পোর্টফলিঅ' অৱনমন হৈছে 3.9%। কিন্তু ইচিএলজিএছ ৰ সমৰ্থনত আৰু ঋণদাতাসকলে আঁচনিটো দ্রুততাৰে গ্ৰহণ কৰাৰ ফলত, ঋণ দানত এক শক্তিশালী পুনৰুত্থান লক্ষ্য কৰা হৈছিল। জুন'20 ত এমএছএমই ঋণ 3.3% YOYলৈ বৃদ্ধি পাইছে আৰু ছেপ্টেম্বৰ'20 ত 5.7% YOYলৈ বৃদ্ধি হৈছে।

প্ৰদৰ্শন 17: পৰিমাণৰ দ্বাৰা এমএছএমই ঋণৰ YOY পোর্টফলিঅ' বৃদ্ধি

বেলেম্বৰ ক্ষেত্ৰত বজাৰৰ অংশ যথেষ্ট স্থানান্তৰিত হোৱা নাই। অৱশ্যে, ঋণদাতাসকলে শেহতীয়া বজাৰৰ পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰতি পৃথকভাৱে প্ৰতিক্ৰিয়া প্ৰকাশ কৰিছে।

প্ৰদৰ্শন 18: ঋণদাতাসকলৰ মাজৰ সমানুপাতিক অংশ

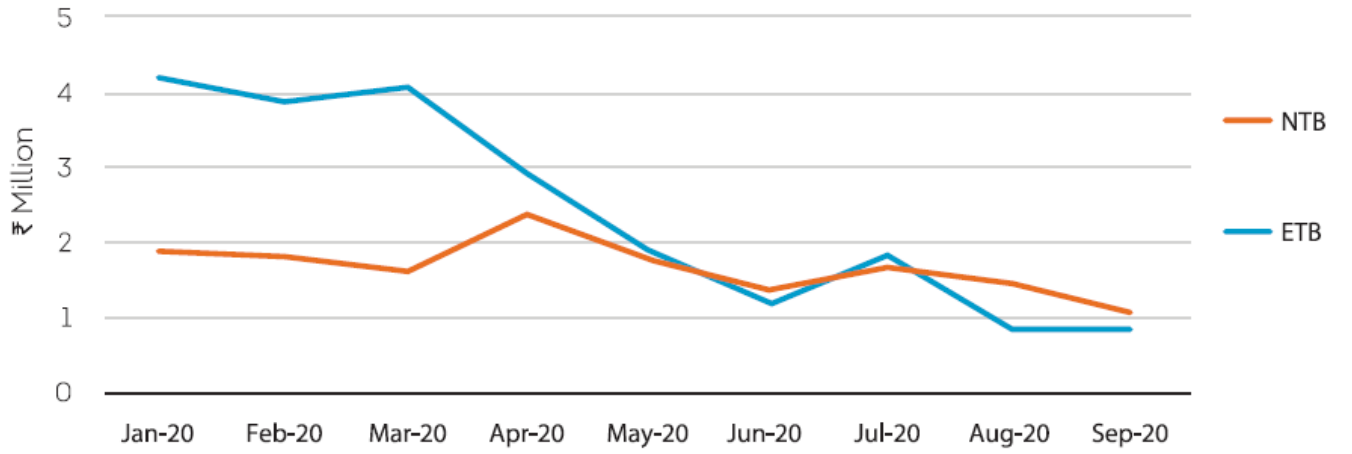

*বজাৰ শ্বেয়াৰ বিশ্লেষণত বাদ দিয়া অন্যান্য ঋণদাতা

ঋণৰ গড় টিকট আকাৰত স্থানান্তৰণ

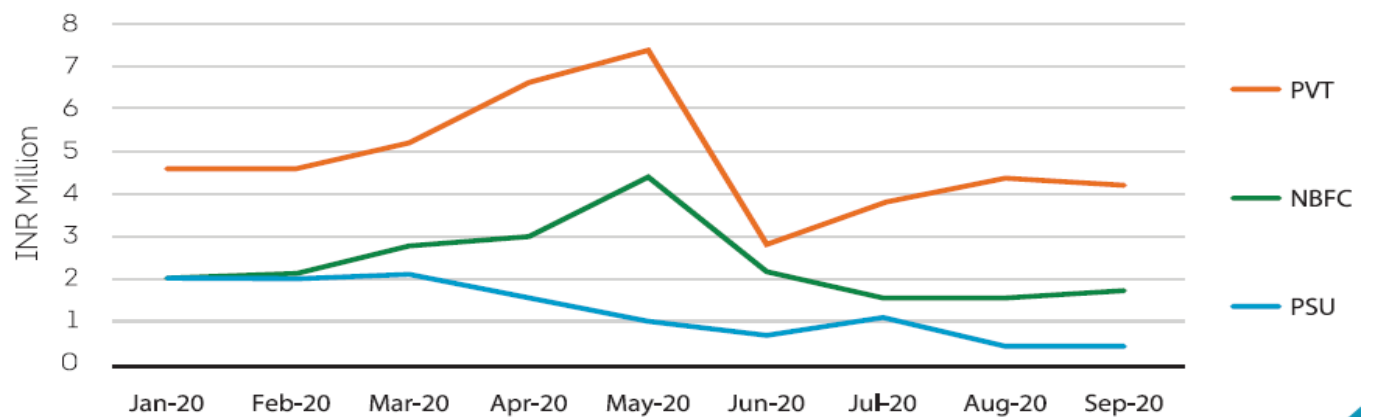
প্ৰথমে, ইচিএলজিএছৰ 20% কেপৰ দ্বাৰা উৎসাহিত গড় ঋণৰ আকাৰ হ্রাস, বিদ্যমান আৰু নতুন ঋণ লওঁতা উভয়ৰ মাজতে দেখা গৈছিল। ইটিবি খণ্ডৰ গড় ঋণৰ আকাৰ জানুৱাৰী'20 ত ভাৰতীয় টকা 40 লাখতকৈ ওপৰৰ পৰা ছেপ্টেম্বৰ'20 ত আইএনআৰ ভাৰতীয় টকা 10 লাখৰ তললৈ হ্রাস পাইছে। এই হ্রাসটো বিস্তৃতভাৱে ইচিএলজিএছৰ 20% কেপৰ সৈতে সংমিশ্ৰণ কৰা হৈছে। এনটিবি খণ্ডৰ গড় ঋণৰ আকাৰ জানুৱাৰী'20 ত ভাৰতীয় টকা 18 লাখৰ পৰা ছেপ্টেম্বৰ'20 ত মাত্ৰ 10 লাখতকৈ অধিকলৈ হ্রাস পাইছে।

প্ৰদৰ্শন 19: ঋণ লওঁতাৰ প্ৰকাৰৰ আধাৰত গড় ঋণৰ আকাৰ

ঋণ দানৰ প্ৰৱণতাৰ এই পৰিৱৰ্তন সকলো ঋণদাতাৰ ওপৰত দেখা পোৱা হৈছে অৰ্থাৎ এমএছএমই ঋণৰ বাবে গড় টিকটৰ আকাৰ সকলো ঋণদাতা গোটৰ বাবে হ্রাস পাইছে। যদিও ব্যক্তিগত বেংক আৰু এনবিএফচি বোৰ লাহে লাহে প্ৰাক্ কোভিড-19 টিকটৰ আকাৰলৈ ঘূৰি আহিছে, ৰাজহুৱা খণ্ডৰ বেঙ্কসমূহে কম টিকটৰ আকাৰেই বজাই ৰাখিছে।

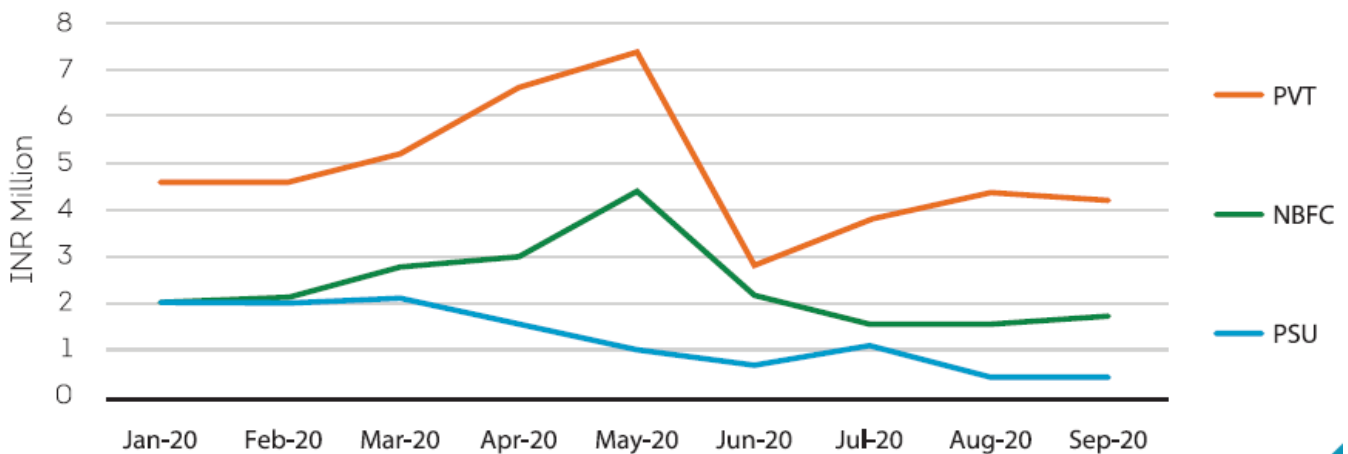
প্ৰদৰ্শন 20: ঋণদাতাৰ প্ৰকাৰৰ দ্বাৰা ঋণৰ আকাৰ উৎপত্তিৰ গড়

সমগ্র বোর্ডত অনুমোদনৰ হাৰ বৃদ্ধি পাইছে

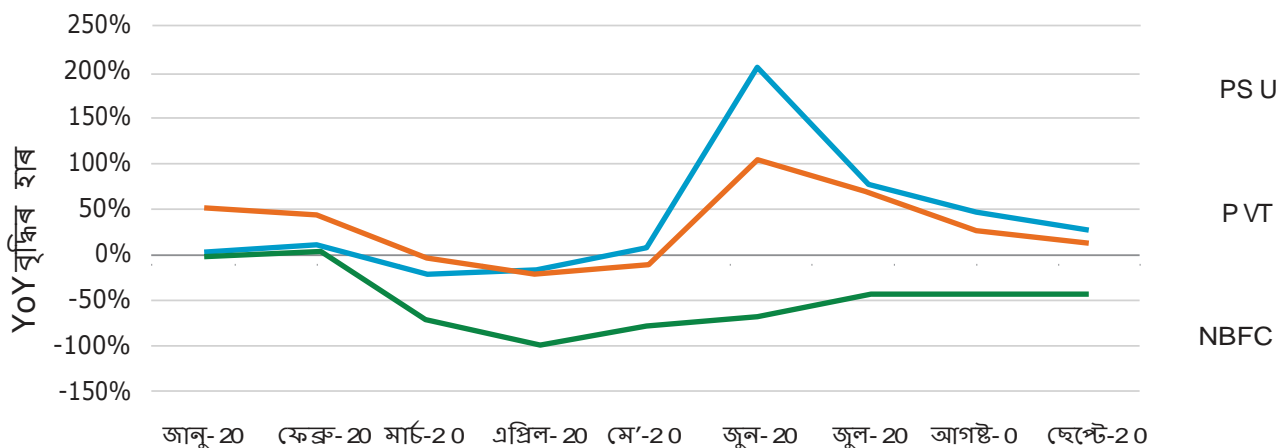
দ্বিতীয়তে, ইটিএলজিএছৰ 100% ক্রেডিট গেৰাণ্টি ৰ সমৰ্থনৰ সৈতে সকলো ঋণদাতাৰ ওপৰত অনুমোদনৰ হাৰ বৃদ্ধি পাইছে। যদিও জুন '20'ৰ অনুমোদনৰ হাৰত প্ৰাৰম্ভিক বৃদ্ধি হোৱাৰ পিছত, ব্যক্তিগত বেংক আৰু এনবিএফচিবোৰ ক্ৰমান্বয়ে কোভিড-19 ৰ পূৰ্বৰ স্তৰলৈ উভতি আহিছে, ৰাজহুৱা খণ্ডৰ বেংকবোৰে তেওঁলোকৰ প্ৰাক্-কোভিড-19 স্তৰৰ অনুমোদন হাৰৰ 2 গুণতকৈ অধিক অব্যাহত ৰাখিছে।

প্ৰদৰ্শন 21: ঋণদাতা শ্ৰেণীৰ দ্বাৰা সূচীবদ্ধ অনুমোদনৰ হাৰ

ফলস্বৰূপে, ৰাজহুৱা খণ্ডৰ বেংক এমএছএমই ঋণৰ ক্ষেত্ৰত নেতৃত্ব লৈছে। ৰাজহুৱা খণ্ডৰ বেংকৰ 20% আছিল আৰু ব্যক্তিগত বেংকৰ জানুৱাৰী/ফেব্ৰুৱাৰী 20 ৰ বাবে ঋণ উৎপত্তি প্ৰায় 50% YOY বৃদ্ধি হৈছিল। এপ্ৰিল'20 ৰ পৰা ৰাজহুৱা খণ্ডৰ বেংকসমূহে মাহে মাহে এমএছএমই ঋণ সৃষ্টিৰ ক্ষেত্ৰত মেৰু অৱস্থান গ্ৰহণ কৰিছে।

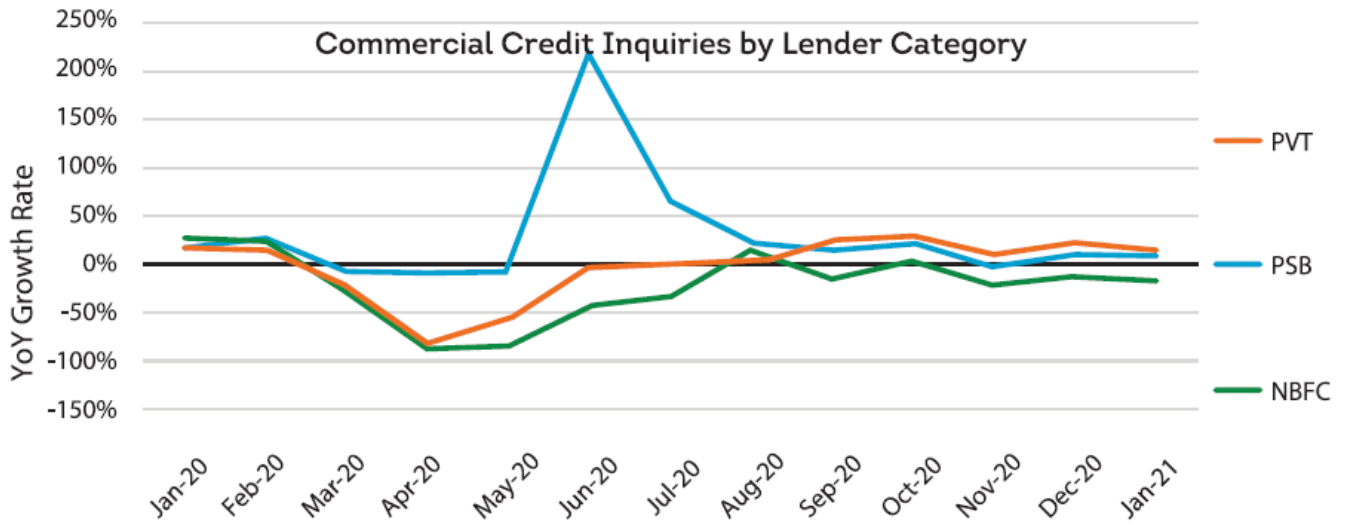
প্ৰদৰ্শন 22: ঋণদাতাৰ শ্ৰেণীৰ দ্বাৰা উৎপত্তিৰ ভাৰসাম্যত YoY বৃদ্ধি

এই বিশ্লেষণত যদি ঋণদাতাএজনে 60 দিনৰ ভিতৰত ঋণলৈ ৰূপান্তৰিত হয় তেন্তে এমএছএমই ঋণ অনুমোদিত বুলি বিবেচনা কৰা হয়

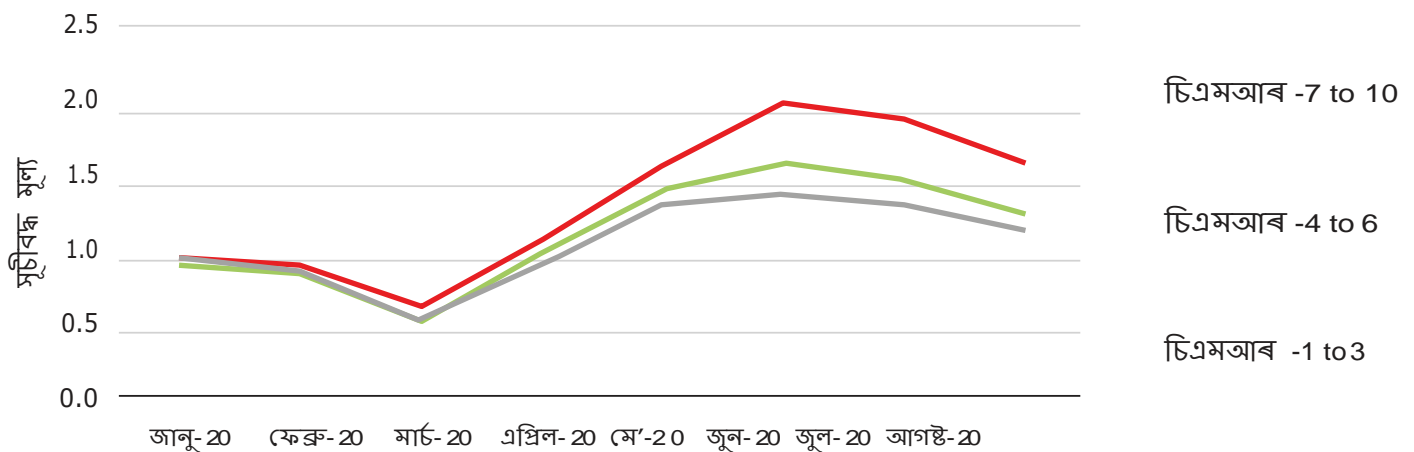
যদিও ক্রেডিট অনুসন্ধানৰ পৰা ওপৰলৈ অহা প্ৰাৰম্ভিক লক্ষণবোৰে দেখুৱায় যে ব্যক্তিগত বেঙ্কসমূহে এমএছএমই ঋণত নেতৃত্ব লাভ কৰিছে, তেওঁলোকৰ ক্রেডিট অনুসন্ধান একে মাহৰ বাবে ৰাজহুৱা খণ্ডৰ বেংকৰ 9% ৰ তুলনাত ডিচেম্বৰ 20 ৰ বাবে 22% YOY বৃদ্ধি পাইছে।

প্ৰদৰ্শন 23: ঋণদাতা শ্ৰেণীৰ দ্বাৰা বাণিজ্যিক ক্রেডিট অনুসন্ধানৰ YOY বৃদ্ধিৰ হাৰ

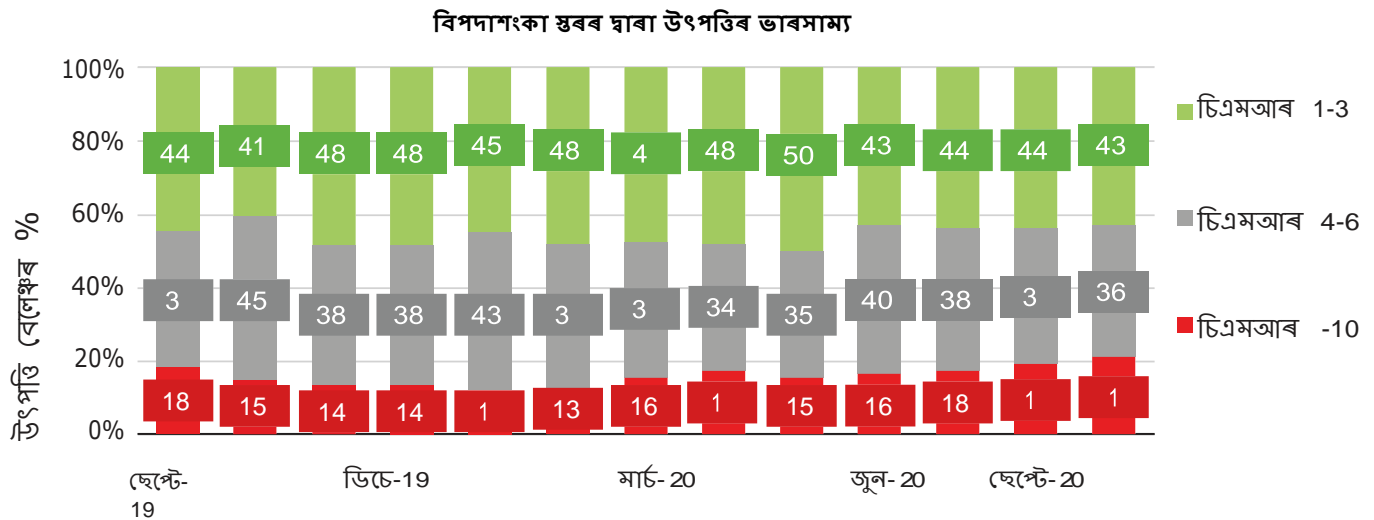
উচ্চ অনুমোদনৰ হাৰৰ সৰ্বাধিক হিতাধিকাৰী হৈছে চিএমআৰ-7 ৰ পৰা 10 ৰ সৈতে উচ্চ বিপদাশংকা খণ্ডৰ এমএছএমই। তেওঁলোকৰ অনুমোদনৰ হাৰ জুন'20 ত তেওঁলোকৰ প্ৰাক-কোভিড-19 স্তৰৰ 2 গুণতকৈ অধিক বৃদ্ধি পাইছিল। তেতিয়াৰে পৰা, অনুমোদনৰ হাৰ হ্রাস পাইছে কিন্তু এতিয়াও প্ৰাক-কোভিড-19 স্তৰৰ তুলনাত অধিক চলি আছে।

প্ৰদৰ্শন 24: বিপদাশংকা স্তৰৰ দ্বাৰা সূচীত অনুমোদনৰ হাৰ

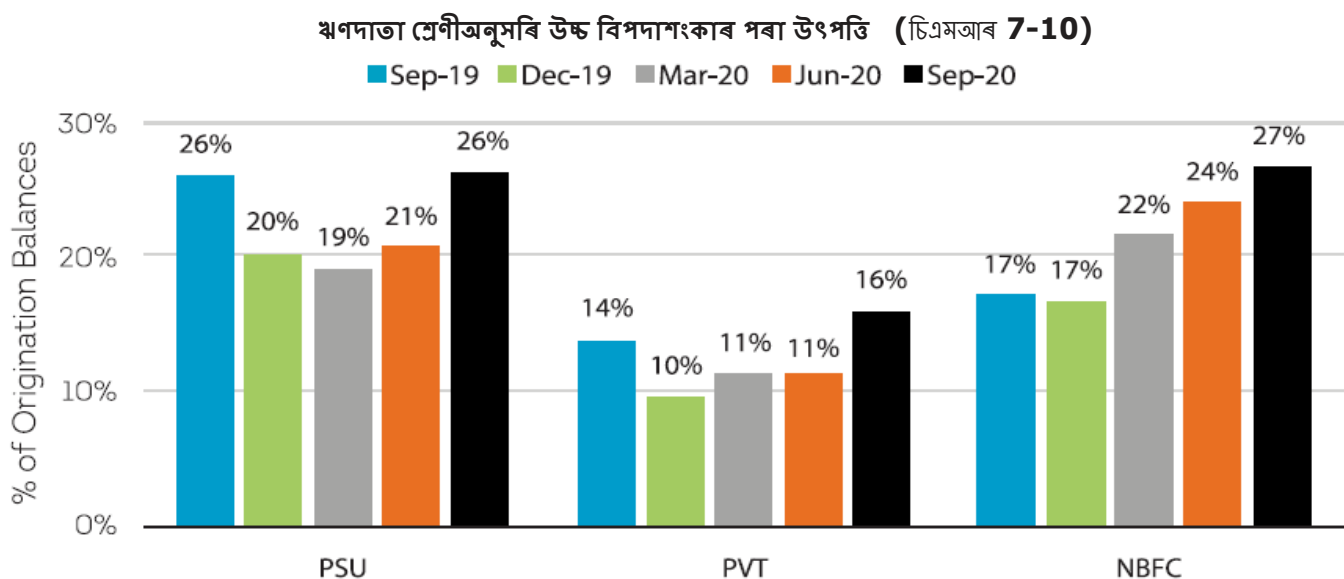
ফলস্বৰূপে, মহামাৰীৰ তুংগত অস্থায়ী স্কেলিং হোৱা স্বত্বেও, বিপদাশংকা প্ৰৱণতা মহামাৰী পূৰ্বৰ স্তৰলৈ ঘূৰি আহিছে। চিএমআৰৰ দ্বাৰা বিনিময় কৰা উৎপত্তিবোৰে দেখুৱায় যে মহামাৰীৰ প্ৰাৰম্ভিক সময়ছোৱাত উচ্চ বিপদাশংকা খণ্ড চিএমআৰ 7-10 লৈ হ্রাস পাইছে আৰু নিম্ন বিপদাশংকা খণ্ড চিএমআৰ 1-3লৈ বৃদ্ধি পাইছে। কিন্তু, এতিয়া চিএমআৰৰ দ্বাৰা উৎপত্তি বিতৰণ প্ৰাক-কোভিড-19 স্তৰৰ দৰে একে।

প্ৰদৰ্শন 25: চিএমআৰৰ দ্বাৰা এমএছএমইৰ উৎপত্তি বিতৰণ

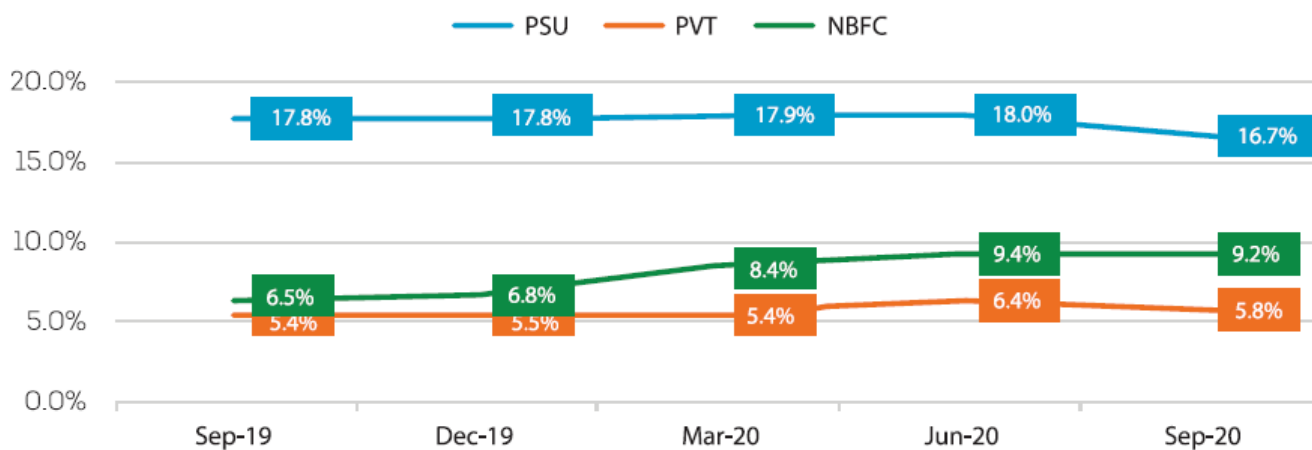
প্ৰাৰম্ভিক ভাৱে বিপদাশংকা কঠোৰ কৰাৰ পিছত ব্যক্তিগত বেংক আৰু ৰাজহুৱা খণ্ডৰ বেংকবোৰ এতিয়া আগৰ দৰে একে বিপদাশংকা প্ৰৱণতালৈ ঘূৰি আহিছে। অৱশ্যে, এনবিএফচিয়ে তেওঁলোকৰ বিপদাশংকা প্ৰৱণতা সম্প্ৰসাৰিত কৰা যেন লাগিছে, সম্ভাৱতঃ ক্ৰমে সূতৰ হাৰ বৃদ্ধি হোৱাৰ বাবে।

প্ৰদৰ্শন 26: ঋণদাতাৰ দ্বাৰা উচ্চ বিপদাশংকাৰ (চিএমআৰ 7-10) উৎপত্তিৰ অংশ

এমএছএমই শাখাত এনপিএ সকলো ঋণদাতাৰ বাবে হ্রাস হৈছে, জুন'20-ৰ তুলনাত ছেপ্টেম্বৰ'20-ত এনবিএফচি-ৰ বাহিৰে। ব্যক্তিগত বেংকৰ এনপিএ ৰ হাৰ জুন'20-ত 6.4%ৰ পৰা ছেপ্টেম্বৰ 20-ত 5.8% লৈ হ্রাস পাইছে। ৰাজহুৱা খণ্ডৰ বেংকসমূহৰ এনপিএ ৰ হাৰ জুন'20-ত 18.0%ৰ পৰা ছেপ্টেম্বৰ 20-ত 16.7% লৈ হ্রাস পাইছে। কিন্তু, এনবিএফচি-য়ে জুন'20 ৰ পৰা ছেপ্টেম্বৰ'20 লৈ একে ধৰণৰ এনপিএ ৰ হাৰ প্ৰদৰ্শন কৰিছে। এনবিএফচি-ৰ এনপিএ ৰ হাৰত তীব্ৰ বৃদ্ধিৰ এটা কাৰণ হৈছে এমএছএমই ঋণ বৃদ্ধিত তেওঁলোকৰ আটাইতকৈ স্পষ্ট মন্দাৱস্থা।

প্ৰদৰ্শন 27: এমএছএমই শাখাত ঋণদাতা গোটৰ এনপিএ হাৰ

উপসংহাৰ

এমএছএমই খণ্ডটো 2020 চনত এক অস্থিৰ যাত্ৰাৰ মাজেৰে পাৰ হৈ আহিছে। যদিও কোভিড-19-য়ে ব্যৱসায়িক কাৰ্যকলাপ প্ৰভাৱিত কৰিছিল, চৰকাৰ আৰু আৰবিআইৰ এক দৃঢ় সঁহাৰিয়ে বিকাশত সহায় কৰিবলৈ সকাহ প্ৰদান কৰিছে। বছৰ 2020-ত টাৰ্ণঅ'ভাৰ, ইচিএলজিএছ আৰম্ভ কৰা, স্বৰ্গিতাদেশ প্ৰদান, পুনৰ্গঠন, চাপযুক্ত এমএছএমই আঁচনি আৰু চলিত একাউন্ট খোলাৰ নিৰ্দেশনাৰ ওপৰত আধাৰিত কৰি এমএছএমইৰ নতুন সংগ্ৰা দেখা গৈছিল। আমি 2021 লৈ আগবাঢ়ি যোৱাৰ লগে লগে, ইয়াৰ পৰা ই এক সম্পূৰ্ণ নতুন যাত্ৰা আৰম্ভ হ'ব বুলি আশা কৰা হৈছে। এমএছএমই ঋণৰ এই পৰিৱৰ্তন বিন্দুত আমি কিছুমান লক্ষণ উদ্ভৱ হোৱা দেখিছোঁ, যিয়ে এমএছএমই ঋণৰ ভৱিষ্যতৰ পথ নিৰ্ধাৰণ কৰিব:

- ইচিএলজিএছৰ আত্মনিৰ্ভৰতা উদ্যোগৰ দ্বাৰা সমৰ্থিত হৈ, ক্ৰেডিট চাহিদা প্ৰাক কোভিড স্তৰলৈ পুনৰ আৰম্ভ হৈছে। ৰাজহুৱা খণ্ডৰ বেঙ্কবোৰে ইচিএলজিএছ-ত 100% ঋণ গেৰাণ্টিৰ পিছত এমএছএমইবোৰক ঋণ দিয়া স্বৰ্গিত কৰি মহামাৰীত প্ৰাৰম্ভিক সুবিধা লৈছিল। 2020ত ইচিএলজিএছৰ প্ৰকৃতিৰ বাবে ইটিবি খণ্ডৰ ভিতৰত ঋণৰ গভীৰ প্ৰৱেশ দেখা গৈছে। আৰু কম কঠোৰ আৰু চমু লকডাউনৰ বাবে, অ-মেট্ৰ' অঞ্চলবোৰে ঋণৰ পুনৰুত্থানত নেতৃত্ব দি আছে।
- চিএমআৰ-ত উচ্চতৰ অৱনমনৰ ৰূপত বিপদাশংকা নিৰ্মাণ চিহ্ন বোৰ উদ্ভৱ হৈছে। এমএছএমই শাখাৰ পিৰামিড শাখাৰ তলৰ অংশ আৰু উপভোক্তা বিবেচনামূলক ব্যয় থকা খণ্ডবোৰৰ বাবে অৱনমন অধিক। এনপিএ-ৰ হাৰ এতিয়ালৈকে সমান, কিন্তু নিৰ্দেশনাবোৰ উদ্ভৱ হোৱাৰ লগে লগে চৰ্ত সাপেক্ষে সলনি হ'ব পাৰে।
- এমএছএমই প্ৰ'ফাইল আৰু ঋণ দিয়াৰ গতিশীলতা সলনি হৈছে। গড় ঋণৰ আকাৰ কেৱল ইটিবি শাখাৰ বাবেই নহয় এনটিবি খণ্ডৰ বাবেও হ্রাস পাইছে। সমগ্ৰ বোৰ্ডত অনুমোদনৰ হাৰ বৃদ্ধি হৈছে, আটাইতকৈ ডাঙৰ হিতাধিকাৰী হৈছে উচ্চ-বিপদাশংকা যুক্ত এমএছএমইবোৰ। যদিও ব্যক্তিগত বেঙ্ক আৰু এনবিএফচি-য়ে প্ৰাক-কোভিড অনুমোদন হাৰলৈ ঘূৰি আহিছে, পিএছবি-বোৰে তেওঁলোকৰ প্ৰাক-কোভিড স্তৰৰ তুলনাত 2 গুণ অনুমোদন হাৰৰ ওপৰত অব্যাহত ৰাখিছে। বিপদাশংকাৰ প্ৰৱণতা স্বাভাৱিক স্তৰলৈ পুনৰ আৰম্ভ হৈছে। অৱশ্যে, এনবিএফচি-য়ে অধিক বিপদাশংকা গ্ৰহণ কৰিছে।

অনস্বীকাৰ্য্য

এই এমএছএমই পালচু প্ৰতিবেদন (প্ৰতিবেদন) ট্ৰেন্সইউনিয়ন চিবিএল লিমিটেডে (টিইউ চিবিএল) এ প্ৰস্তুত কৰিছে। প্ৰতিবেদনত প্ৰৱেশ আৰু ব্যৱহাৰ কৰি ব্যৱহাৰকাৰীয়ে স্বীকাৰ কৰে আৰু গ্ৰহণ কৰে যে এনে ব্যৱহাৰ এই অনস্বীকাৰৰ অধীন। এই প্ৰতিবেদনটো তথ্যৰ একগ্ৰীকৰণৰ ওপৰত আধাৰিত, যিবোৰ যথেষ্ট পৰিমাণে, টিইউ চিবিএইএলৰ সদস্য ঋণ প্ৰতিষ্ঠানবোৰে প্ৰদান কৰে। যদিও টিইউ চিবিএল প্ৰতিবেদন প্ৰস্তুত কৰাত যুক্তিসংগত যত্ন লয়, ঋণ প্ৰতিষ্ঠানবোৰে ইয়াত দাখিল কৰা অশুদ্ধ বা অপৰ্যাপ্ত তথ্যৰ ফলত হোৱা শুদ্ধতা, ত্ৰুটি আৰু/বা ভুলৰ বাবে টিইউ চিবিএল দায়বদ্ধ নহ'ব। লগতে, টিইউ চিবিএল প্ৰতিবেদনত তথ্যৰ পৰ্যাপ্ততা বা সম্পূৰ্ণতাৰ নিশ্চয়তা নিদিয়ে আৰু/বা কোনো নিৰ্দিষ্ট উদ্দেশ্যৰ বাবে ইয়াৰ উপযুক্ততাৰ নিশ্চয়তা নিদিয়ে বা প্ৰতিবেদনৰ ওপৰত কোনো প্ৰৱেশাধিকাৰ বা নিৰ্ভৰশীলতাৰ বাবে টিইউ চিবিএল দায়বদ্ধ নহয় আৰু টিইউ চিবিএল স্পষ্টভাৱে এনে সকলো দায়বদ্ধতা অস্বীকাৰ কৰে। এই প্ৰতিবেদনটো কোনো আবেদন, সামগ্ৰী বা টিইউ চিবিএলৰ দ্বাৰা ঋণ দিবলৈ বা ঋণ প্ৰদান নকৰিবলৈ (i) সংশ্লিষ্ট ব্যক্তি/সত্তাৰ সৈতে কোনো বিত্তীয় লেনদেন ত প্ৰৱেশ কৰিব বা নকৰিবলৈ কোনো পৰামৰ্শ প্ৰত্যাখ্যান / অস্বীকাৰ বা গ্ৰহণকৰাৰ পৰামৰ্শ নহয় (ii)। প্ৰতিবেদনত সন্নিবিষ্ট তথ্যই পৰামৰ্শ গঠন নকৰে আৰু ব্যৱহাৰকাৰীয়ে এই প্ৰতিবেদনত সন্নিবিষ্ট তথ্যৰ ওপৰত আধাৰিত কৰি যিকোনো সিদ্ধান্ত লোৱাৰ আগতে ইয়াৰ মতামতত বিচক্ষণ সকলো প্ৰয়োজনীয় বিশ্লেষণ কৰিব লাগে। প্ৰতিবেদনৰ ব্যৱহাৰ ক্ৰেডিট তথ্য কোম্পানী (নিয়ন্ত্ৰণ) আইন, 2005, ক্ৰেডিট তথ্য কোম্পানী নিয়মাবলী, 2006, ক্ৰেডিট তথ্য কোম্পানী নিয়ম, 2006-ৰ বিধানৰ দ্বাৰা নিয়ন্ত্ৰিত হয়। আগতীয়া অনুমোদন অবিহনে প্ৰতিবেদনৰ কোনো অংশ প্ৰতিলিপি, প্ৰচাৰ, প্ৰকাশ কৰিব নালাগে।

স্থানীয় ভাষাত অনুবাদ কৰা সমলত যিকোনো অস্পষ্টতা/বিসংগতিৰ ক্ষেত্ৰত (ইংৰাজী / হিন্দী সংস্কৰণৰ সৈতে), ইংৰাজী / হিন্দী সংস্কৰণত সংশ্লিষ্ট সমল/প্ৰসঙ্গ মান্য হ'ব"।

TransUnion^{tu} CIBIL

ট্ৰেন্সইউনিয়ন চিবিএল লিমিটেড

[পূৰ্বতে: ক্ৰেডিট ইনফৰ্মেচন ব্যুৰো (ইণ্ডিয়া) লিমিটেড]

চিআইএন: ইউ72300এমএইচ2000পিএলচি128359

P: 6638 4600

F: 6638 4666

W: transunioncibil.com

ওৱান ইণ্ডিয়াবুলচ চেণ্টাৰ, টাৱাৰ 2এ, 19 তম মহলা,
সেনাপতি বাপত মাৰ্গ, এলফিনষ্টোন ৰোড, মুম্বাই-
400 013.